

HIJ IS VERREZEN!

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT / P106088

V. U. : L. OORTS, HEIDEWEG 14, B-2980 ZOERSEL

NR. 126 / NOVEMBER - DECEMBER 2023

AFGIFTEKANTOOR : ANTWERPEN X

ROTTE VRUCHTEN

DERTIEN jaar nadat het misbruikschandaal rond Mgr. Roger Vangheluwe de Kerk in België op haar grondvesten deed daveren, lijkt de recente VRT-reeks *GODVERGETEN* voor een naschok te zorgen die fataal kan zijn voor haar verder functioneren. Zij dreigt het laatste greintje morele geloofwaardigheid te verliezen nu slachtoffers van misbruik door geestelijken uitgebreid hun verhaal komen doen.

Natuurlijk moeten kritische vragen gesteld worden bij het waarheidsgehalte van sommige "getuigenissen". Natuurlijk hebben de bisschoppen al jarenlang geprobeerd om te gaan met de schandalen en een klimaat van transparantie te scheppen. Natuurlijk mag men niet alle geestelijken over dezelfde kam scheren en elke priester van immoreel gedrag verdenken (arme pastoors en paters die een heilig leven leiden in zuiverheid en zelfvergetelheid!). Maar de impact van deze documentaire reeks op de modale Vlaming is zo groot dat elke zin voor nuance en alle goedbedoelde kerkelijke initiatieven erdoor weggevaagd worden. Wat bij de mensen overheerst, is walging en woede.

En achter de schermen wrijven de eeuwenoude vijanden van de Kerk zich in de handen en maken zich klaar om de doodsteek toe te brengen. Op hun programma : opheffing van de financiering van de katholieke eredienst en haar bedienaars, afschaffing van het vak Rooms-katholieke godsdienst in het officiële onderwijs, liquidatie van het vrij onderwijs door de netten te fusioneren tot één enkele "pluralistische"

onderwijsvorm. De toekomst zal uitwijzen of zij in hun opzet zullen slagen en een grondwetswijziging kunnen forceren. Maar dat de Kerk in de hoek zit waar de klappen vallen, is wel duidelijk.

Wat wij vandaag meemaken, is de zware straf voor wat zestig jaar geleden op het getouw gezet werd : **de hervormingsgezinde vaders van « het grootste Concilie aller tijden » dwongen de Kerk ertoe te huwen met de wereld.** Dat godslasterlijke "huwelijk", waarbij de Kerk haar Bruidegom Jezus Christus diende te verloochenen en zich moest prostitueren, heeft alleen maar rotte vruchten van perversie voortgebracht : men vergat elke voorzichtigheid en liep de wereld achterna, deelde in de zondigheid ervan en vierde zijn lusten bot. Tekenend is wat Vangheluwe zei in een tv-interview één jaar na zijn ontslag : *« Het was een relatietje, dat was niet zo abnormaal in die tijd. »* In die tijd én tot op vandaag, laten we ons daarover maar geen illusies maken.

En men beeldde zich in dat dit alles kon gebeuren zonder Gods toorn op te wekken en zijn vervloeking af te roepen.

Het volstaat niet dat de Kerk het boetekleed aantrekt en door het stof gaat : een grondige hervorming *in capite et in membris*, "in hoofd en ledematen", is noodzakelijk. Niet op de manier die de Synode over de synodaliteit propageert en die het kwaad alleen maar erger maakt. Wel door de cultus van de Mens, opgelegd door Vaticanum II, af te zweren en te vervangen door wat altijd de hoofdzaak geweest is en moet zijn : de eredienst van God.

Het Concilie in vraag stellen ? Nooit ! Liever de ogen sluiten en zwijgen.

redactie KCR

DE KERK GEDEGRADEERD TOT PROSTITUEE VAN DE WERELD

DE diepere oorzaak van wat wij vandaag moeten vaststellen inzake zedenbederf in de Kerk ligt in wat er gebeurd is tijdens het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965). Van bij de aanvang nam een kleine, maar vastberaden groep progressistische en modernistische prelaten het Concilie in handen, met de bedoeling om de katholieke Kerk een heel andere richting uit te sturen.

De hervormers wilden de Kerk ten dienste stellen van de moderne wereld, dat wil zeggen de wereld die voortgekomen is uit de Franse Revolutie, die in opstand gekomen is tegen Jezus Christus en die zijn voogdij verwerpt. Hun plan was om in de schoot zelf van de Kerk ideeën binnen te voeren die ronduit revolutionair en maçonniek zijn. Hun nieuwe Evangelie? De Rechten van de Mens, met de bekende trilogie: Vrijheid, Gelijkheid, Broederlijkheid.

Het door de hervormingsgezinden gemanipuleerde Concilie dwong de Kerk zo tot een **geestelijke bigamie**, die in de praktijk neerkwam op een complete verloochening van haar Bruidegom Christus: zij engageerde zich openlijk voor de Vrijheid, door de verklaring over de godsdienstvrijheid *DIGNITATIS HUMANA*; voor de Gelijkheid, door het decreet over de oecumene *UNITATIS REDINTEGRATIO*; en voor de Broederlijkheid, door de verklaring *NOSTRA AETATE* waarin eenzijdig de vrede werd uitgeroepen met de niet-christelijke godsdiensten en het jodendom.

Abbé de Nantes schreef: « *De proclamatie over de godsdienstvrijheid was het basischarter van de verzoening van de Kerk met de moderne wereld. Zij beloofde haar diensten aan te bieden, zonder wederkerigheid, aan de mensheid die bezeten was van de prometheïsche droom om een nieuw Babel te bouwen* » (CRC nr. 57, juni 1972, p. 3), zonder God en tegen God, in de lijn van Prometheus die zich keerde tegen de Olympische goden om de mensen meer macht te geven...

EEN BELEDIGING VOOR GOD

In zijn kroniek over de debatten op het Concilie noteerde abbé de Nantes op 1 oktober 1964:

« *Ondanks zeer felle tegenstand heeft Paulus VI het schema over de godsdienstvrijheid niet ingetrokken. Het wordt [pro forma geamendeerd] opnieuw ingediend, zoals gebeurde met de verklaring over de rechten van de Mens door de Grondwetgevende vergadering van 1789. Als het schema aanvaard wordt, zal dat een substantiële wijziging betekenen in de formele, constante en universele leer van de Kerk en zullen alle instellingen er op een onmogelijk te berekenen wijze door dooreengeschied worden. Precies honderd jaar*

na de SYLLABUS van Pius IX [waarin de moderne dwalingen veroordeeld werden] schotelt men ons een tekst voor die de vrucht is van een heel andere opvatting van het geloof en de moraal dan die welke pausen en bisschoppen anderhalve eeuw lang onderwezen hebben...

« *De tegenstand tegen een dergelijke revolutie in de Kerk was zeer sterk en gebruikte scherpzinnige argumenten, maar schikte zich te zeer naar het spel van wederzijds geven en nemen dat meer gepast is voor een democratische vergadering dan voor een concilie waar God alleen beveelt... De kardinalen Ottaviani, Ruffini, Quiroga, Bueno y Monreal, Roberti en een groot aantal bisschoppen uit verschillende landen, onder wie Mgr. Marcel Lefebvre, probeerden een beetje waarheid, orde en respect voor de leer in ere te herstellen op deze immense afbraakwerf* » (Brief aan mijn vrienden nr. 185 van 1 oktober 1964).

Het was allemaal niets gekort. In 1965, op het einde van de vierde en laatste zitting van Vaticanum II, kondigde paus Paulus VI de verklaring *DIGNITATIS HUMANA* af « over het recht van de persoon en van de gemeenschappen op sociale en burgerlijke vrijheid in godsdienstige aangelegenheden »: iedereen mocht voortaan op een *uitwendige manier, in de samenleving*, gelijk welke godsdienst pratikeren. Daarmee kwam een einde aan de leer van de Kerk dat Jezus Christus en Hij alleen DE Weg, DE Waarheid en HET Leven is – zoals Hij nochtans zelf gezegd heeft!

Op welk fundament moest men dit nieuwe recht vestigen? In de H. Schrift of in de Traditie is er niets, absoluut niets dat er een basis kan voor leveren. Integendeel! De vrijheid van godsdienst werd in de 19de eeuw krachtig veroordeeld door de pausen Gregorius XVI en Pius IX; in de 20ste eeuw werd ze eveneens kordaat afgewezen, meer bepaald door Pius XII.

Omdat de zoektocht van de concilievaders vruchteloos bleef, namen ze tenslotte hun toevlucht tot een ontdekking van de moderne wereld, namelijk *de waardigheid van de mens*. Het Concilie heeft het recht op godsdienstvrijheid daarom gegrondvest op « de uitnemende waardigheid die aan de menselijke persoon toekomt, daar deze al het andere overstijgt » (*GAUDIUM ET SPES* 26, 2). De mens moet dus op het sociale vlak een onvoorwaardelijke vrijheid kunnen uitoefenen, zonder bedreigd te worden door straffen vanwege een wettig gezag... of zelfs vanwege God.

De proclamatie van de vrijheid van godsdienst is daarom een misdaad tegen God, protesteert abbé de Nantes: « *Vaticanum II "verkondigt" een zaak*

die absoluut beledigend is voor onze God en Redder en volledig tegengesteld aan de zending van universele redding waarvoor de Kerk gesticht is » (AUTODAFÉ, p. 137). Op elk domein van het sociale leven is het God die de soevereine Wetgever is en niemand kan een gezag of een recht opeisen als hij dat niet van God ontvangt. De godsdienstvrijheid proclameren betekent: ontkennen dat de Schepper en Meester van Hemel en aarde wil dat de mensen hun eeuwig heil bewerken door de katholieke godsdienst.

Abbé de Nantes legt uit dat de mens niet geschapen is om vrij te zijn, maar voor de eer van God. En wat is die eer anders dan dat wij Hem aanbidden, liefhebben en dienen? Door Hem lief te hebben, bewerken wij op vrije wijze onze redding. Het doel van de mens is zijn redding bewerken. De manier waarop wij dat doen, is de vrijheid. Het is een schitterende manier die echter ook angstaanjagend is: want "op vrije wijze" betekent dat wij onder de knoet van Satan kunnen blijven, God haten en door Hem veroordeeld worden tot de eeuwige verdoeming.

Gelukkig geeft God ons middelen om onze vrijheid te sturen: *« Hij heeft gewild dat de genade de wil van de mens ter hulp komt en hem de innerlijke vrijheid schenkt. Maar Hij heeft ook*

gewild dat de wet de mens helpt, door verplichtingen en straffen » (CRC nr. 57, juni 1972, p. 8). Onze christelijke beschaving heeft in de loop van de eeuwen altijd een noodzakelijke en weldoende maatschappelijke druk op de individuen uitgeoefend voor hun eigen goed. Wanneer het burgerlijke gezag in bepaalde omstandigheden valse godsdiensten tolereerde, dan was dat omwille van de sociale vrede en om de harten te winnen.

« De Kerk van Jezus Christus kan geen enkel recht toekennen aan andere religies of ongodsdienstige levensbeschouwingen en zij betreurt de rechten die deze verworven hebben. Zeker, de Kerk dwingt niemand ertoe zijn redding te verkrijgen tegen zijn dwalend of op een dwaalspoor gezet geweten in. Maar zij heeft het recht om op het openbare domein alle manifestaties van deze door de duivel ingegeven dwalingen te bestrijden en te verbieden. Zij mag alles wat overeenstemt met het katholieke geloof en de moraal opleggen aan alle onderdanen van een katholieke staat » (AUTODAFÉ, p. 138). Een moslim mag in zijn hart zijn islamitisch geloof belijden, maar het publiek promoten van deze valse godsdienst door de bouw van moskeeën zou in een christelijk land ten strengste verboden moeten zijn. De dwaling heeft geen enkel recht om zich in de maatschappij te verspreiden.

Paulus VI kondigt op 7 december 1965 in de Sint-Pietersbasiliek de laatste conciliedocumenten af, onder meer de pastorale constitutie GAUDIUM ET SPES over de Kerk in de wereld en de verklaring over de vrijheid van godsdienst DIGNITAS HUMANA. Daarmee dwong hij de Kerk een noodlottige weg op, wat zich snel zou wreken (foto AP International).

Maar *DIGNITATIS HUMANA*E verwerpt deze heilige katholieke leer van altijd door de mens toe te laten gelijk welke godsdienst te pratiken en te propageren. Wanneer elke dwang ten gunste van de katholieke Waarheid wordt afgewezen, wil dit zeggen dat de sociale vrijheid van de mens méér van tel is dan zijn eeuwige redding. Die theorie ondermijnt op fatale wijze heel het onderricht en het bovennatuurlijke werk van de Kerk.

Tijdens de debatten in de conciliaire aula zei Mgr. Velasco, een uit China verdreven bisschop, op 16 september 1965: « *Het geamendeerde schema over de godsdienstvrijheid is totaal onaanvaardbaar en het moet vervangen worden door een nieuw schema. Als iedereen het recht heeft de religie van zijn keuze te belijden, worden de godsdiensten enkel subjectieve opinies.* » Inderdaad is er zo geen duidelijk en objectief onderscheid meer tussen waarheid en dwaling en kan niemand nog het privilege opeisen gelijk te hebben. Door de afkondiging van de vrijheid van godsdienst wordt alles toegelaten en niets verboden van wat opborrelt uit een oprecht (maar misvormd) geweten. Het resultaat is de nivellering van alle geloofs-overtuigingen.

Als het katholieke geloof nog slechts één opinie onder vele opinies is, dan is er geen reden meer om niet tot overeenstemming te komen met de schismatieke gemeenschappen. En dan bestaan er ook geen ketterijen meer, maar nog enkel "andere meningen"... Men ziet het: *DIGNITATIS HUMANA*E luidt het einde in van de Ene, Heilige katholieke Kerk.

EEN NIEUWE ANTICHRISTELIJKE INTERNATIONALE

De verklaring *NOSTRA AETATE*, over de niet-christelijke godsdiensten, begint als volgt: « In onze tijd, nu de mensheid zich van dag tot dag nauwer aaneen sluit en de betrekkingen tussen de verschillende volkeren veelvuldiger worden... » Abbé de Nantes reageerde: « *Wat een vreemde inleiding! Ze plaatst Christus in de marge en lijkt geen oog te hebben voor het bovennatuurlijke leven dat ons tot kinderen van God maakt door het doopsel.* »

De tekst gaat verder: « Bij haar opdracht om de eenheid en de liefde tussen de mensen en zelfs tussen de volkeren te bevorderen, schenkt zij [de katholieke Kerk] hier allereerst aandacht aan datgene wat de mensen gemeen hebben en hen tot onderlinge lotsverbondenheid leidt. » De theoloog van de katholieke Contrareformatie in de 20ste eeuw: « *Ik heb echt de indruk op het congres van een Amerikaanse sekte te zijn. Wie heeft die "opdracht om de eenheid te bevorderen" aan de Kerk gegeven? Want het woord "eenheid" vervangt hier de term die men zou verwachten: "waarheid". De echte opdracht van de Kerk is om heel de wereld tot de goddelijke waarheid te brengen en, door haar, tot de goddelijke genade*

Dat men toch ophoudt met naïef te beweren dat de teksten van Vaticanum II in wezen prachtig zijn en dat personen met verkeerde bedoelingen ze later opzettelijk verkeerd geïnterpreteerd hebben: **het vergif zit in de conciliaire documenten**, zoals ook weer overduidelijk blijkt uit dit artikel. En dat gif heeft geleid tot alle aberraties en schandalen waardoor de Kerk sindsdien getekend is.

waaruit in de harten de broederlijke naastenliefde zal groeien. Zonder goddelijke waarheid en zonder katholiek geloof zal er nooit eenheid onder de zielen zijn. "Zonder Mij kunt gij niets", zei Jezus, onze gemeenschappelijke en soevereine Meester (Jo 15, 5) » (AUTODAFÉ, p. 261).

Christus heeft het heil gebracht door op het Kruis onze verlossing te bewerken; de godsdienstige eenheid van de mensheid kan enkel tot stand komen door Hem en in Hem. Dat betekent dat elke andere godsdienst moet verdwijnen als iets dat nutteloos, vals en een hinderpaal is. Vaticanum II hangt echter het maçonnieke en duivelse project aan van een universele broederschap **buiten Christus**, met als enig cement het louter natuurlijke gegeven dat wij allemaal van één ouderpaar afstammen: de mensen zijn broeders, in volle Vrijheid, Gelijkheid en Broederlijkheid van de uiteenlopende erediensten.

« *Is God de Vader van alle mensen? Neen. Alleen aan hen "die Hem [Jezus Christus] ontvingen gaf Hij de macht Gods kinderen te worden, aan allen die in zijn Naam geloven" (Jo 1, 12). Dat annuleert wat het Concilie uitvindt, namelijk ons ertoe te verplichten "ons broederlijk te gedragen jegens alle mensen, naar Gods beeld geschapen".* » Al degenen die Christus verwerpen, vormen de Stad van Satan die de Stad Gods bestrijdt. Jezus zei het tegen de Farizeeën: « Uw vader is niet Abraham. Gij hebt als vader de duivel! » Het is door de katholieke Kerk en in de Kerk alleen dat de broederlijke eenheid hersteld wordt. Een mens wordt slechts zoon van God door het doopsel – tenminste het doopsel van begeerte – of door het martelaarschap. Zo luidt het christelijke geloof van altijd.

Het Concilie wil daarentegen meewerken aan « eendracht » en « vrede » binnen heel « de mensenfamilie », wat moet gebeuren door het overstijgen van de religieuze verschillen die als bijkomstig beschouwd worden. « Bovendien behoort het tot de godsdienstvrijheid dat de religieuze gemeenschappen niet worden verhinderd om vrij de bijzondere inbreng van hun leer te tonen voor de ordening van de samenleving en voor de bezieling van heel de menselijke activiteit » (*DIGNITATIS HUMANA*E nr. 4). Men gaat een broederlijke wereld bouwen zonder die te vestigen op Christus, maar met de medewerking van alle menselijke religies en ideologieën, op broederlijke wijze verbonden.

DE CULTUS VAN DE MENS EN VAN DE AARDE

De pastorale (!) constitutie *GAUDIUM ET SPES* over « de Kerk in de wereld van deze tijd » verklaart in de inleiding : « Het gaat er immers om de menselijke persoon te redden en de menselijke gemeenschap uit te bouwen. Zo zal dus de mens, en wel als één totaliteit, met lichaam en ziel, met hart en geweten, met verstand en wil, de spil vormen van geheel onze uiteenzetting. Daarom biedt deze heilige kerkvergadering, in erkenning van de grootse roeping van de mens en daarbij stellend dat een goddelijke kiem in hem is gelegd... »

Abbé de Nantes analyseert : « *Ach zo ! Het Concilie beweert dat in elke mens een goddelijke kiem is gelegd. Elke mens is dus zomaar zoon van God en beeld van God. Bijgevolg zijn de mensen goddelijk, zegt het Concilie vanaf nr. 3 van GAUDIUM ET SPES.* » Want het gaat om een goddelijke kiem die in alle mensen aanwezig zou zijn, **los van de genade van het doopsel !** « *Wanneer het ooit tot een Derde Vaticaans Concilie mag komen, zullen wij vragen om over dit hoofdstuk van Vaticanum II een anathema uit te spreken. Wij zullen aantonen hoe het op een sluwe manier de katholieke leer van de bovennatuurlijke orde van rechtvaardigheid en genade ontkent evenals de erfzonde. Maar het gebeurt op een verdoken manier en de Kerk van de gelovigen, misleid door de Paus en het Concilie,*

slikt de dwaling door als pompwater » (CRC nr. 60, september 1972, p. 7).

De tekst van de constitutie vervolgt : « Deze heilige kerkvergadering [...] biedt aan de mensheid de oprechte medewerking van de Kerk aan bij het tot stand brengen van zo'n broederschap van alle mensen, die met deze roeping overeenkomt. De Kerk laat zich geenszins leiden door wereldlijke ambities, maar heeft slechts één doel voor ogen : onder leiding van de Trooster, de Geest, het werk van Christus zelf voort te zetten, die in de wereld kwam om getuige te zijn voor de waarheid, om te redden en niet om te oordelen, om te dienen en niet om zich te laten dienen. » Blijkbaar, aldus de stichter van de *KATHOLIEKE CONTRAREFORMATIE IN DE 20STE EEUW*, « beweert de Kerk van Vaticanum II dat het werk van Christus en zijn Geest er in bestaat het succes van de mensheid op aarde te verzekeren, los van welke godsdienst ook, een mensheid die reeds goddelijk is in zichzelf en in haar einddoel. Ongelooflijk, maar waar. Van deze goddelijke mensheid wil de Kerk de dienstmaagd zijn, vol respect en liefde » (CRC nr. 60, p. 6).

GAUDIUM ET SPES staat in extase voor de mens, zijn lichaam, zijn verstand, zijn geweten, zijn vrijheid. En verderop, onder nr. 12, durft de constitutie verklaren : « Gelovigen en ongelovigen zijn het er bijna unaniem over eens dat alles op aarde betrokken dient te worden op de mens, als het middelpunt

Drie van de hoofdtenoren van de progressistisch-modernistische lobby die er zou in slagen het hele Tweede Vaticaans Concilie naar zijn hand te zetten : links de Duitse kardinaal Frings, in het midden de Franse kardinaal Liénart en rechts de Belgische kardinaal Suenens. Met de steun van Joannes XXIII en Paulus VI drukten zij hun nieuwlicherijen door.

en hoogtepunt daarvan. » Die uitspraak is gewoon goddeloos. Maar als we één woord veranderen, wordt ze wel aanvaardbaar – al gaat het om een wereld van verschil. Het volstaat “de mens” te vervangen door “de Godmens” of “Jezus Christus”. Dan krijgen we : **« Alles op aarde dient betrokken te worden op de Godmens, Jezus Christus, als het middelpunt en hoogtepunt daarvan. »** Dan kan men echter niet meer zeggen dat “gelovigen en ongelovigen” het daarover “bijna unaniem” eens zijn...

Het Concilie wil de cultus van de Mens vestigen op Christus. Het bewijst dat elke mens in zichzelf een onvervreemdbare waardigheid bezit en nageenog onbegrensde capaciteiten wordt volgens de nieuwlichters geleverd door Jezus zelf : « Christus is de volmaakte mens. Omdat de menselijke natuur in Hem onverkort is opgenomen, is juist daardoor deze natuur ook in ons tot hoge waardigheid verheven. Hij heeft zich immers, als Zoon van God, door zijn menswording in zekere zin met iedere mens verenigd » (GS 22, 2).

Deze cruciale passage *« vormt als het ware de loopbrug die de overgang van het christendom naar het universele humanisme moet mogelijk maken, de overgang van de eredienst van de mensgeworden God naar de eredienst van de mens die zichzelf tot God maakt... Nooit werd het geloof zo binnenste buiten gekeerd ! Het is de omgekeerde wereld. Door zijn menswording en Verlossing zou Christus geopenbaard hebben hoe groot, waardevol en verdienstelijk de mens wel is en zou Hij hem overtuigd hebben van zijn voortreffelijkheid ! Nooit tevoren heeft men zo van Jezus Christus en zijn mysteries de sokkel en het ornament van de menselijke hoogmoed gemaakt »* (CRC nr. 140, april 1979, pp. 4-5).

Voortaan *« zijn alle mensen door het feit zelf van de menswording van Gods Zoon “in zekere zin” verenigd in hun menselijkheid met de zijne. En daardoor zijn zij fysiek verheven tot op het niveau waarop zij delen in zijn waardigheid van Zoon van God en in zijn bestemming. Daarmee is het probleem van het eeuwige heil geregeld. Geen hel meer, geen vagevuur, geen moraal, niets meer. Vroeger was heel de katholieke mystiek gevestigd op onze morele eenheid met Christus-God : morele eenheid betekent eenheid van wil... Van nu af aan zijn alle mensen met Christus verbonden als Siamese tweelingen, niet van elkaar los te maken, wat onze moraliteit ook is »* (AUTODAFÉ, p. 367). *« Jezus zou met andere woorden al zijn mensenbroeders vergoddelijkt hebben gewoon door zelf geboren te worden en zonder aan ons ook maar één inspanning te vragen »* (ibid., p. 374).

Abbé de Nantes drukt de nieuwlichterij van Vaticanum II als volgt uit : *« Zoek eerst het koninkrijk van de aarde, zijn vrede, zijn gerechtigheid, zijn welvaart, zijn genoegens ; en de rest zal u daar bovenop gegeven worden : de verre Hemel waar naar de Kerk al te lang de aandacht van haar kinderen afgeleid heeft »* (Brief aan mijn vrienden

nr. 213 van 26 september 1965). Het Concilie insinueert dat de constructie van de aardse stad neerkomt op de dageraad van het Koninkrijk Gods : het technisch-culturele welslagen van het ene zal vanzelf leiden tot het andere !

Het Rijk Gods, dat was vroeger de Kerk en de christenheid, waarin heel de maatschappij, de politieke instellingen, de wetten, het onderwijs christelijk waren. Het Concilie van zijn kant proclameert dat het Rijk Gods niets anders is dan de moderne wereld met zijn geseculariseerde staten en dat de Kerk, in nauwe samenwerking met de andere godsdiensten, moet dienen om de mens tot volle ontplooiing te laten komen. Voor de bouw van een wereld waarin de mensheid eindelijk welvarend en broederlijk zal zijn, zoekt het Concilie oplossingen die voor iedereen aanvaardbaar zijn, gelovigen zowel als ongelovigen, dus een moraal die voor iedereen toegankelijk is, gemakkelijk en aantrekkelijk...

In werkelijkheid *« is dit een capitulatie voor de vereisten van het vlees, de vijandig gezinde wereld en in laatste instantie Satan, de vorst van deze wereld. De mensen vragen brood en spelen. Dat is niet nieuw. Wat wél nieuw is, dat is dat de Kerk naar dit gejoel van het plebs luistert en er een hoge aspiratie, een roeping en een plan van God in ontwaart waaraan voldaan moet worden ! »* (CRC nr. 60, p. 10).

* * *

Het Tweede Vaticaans Concilie heeft geen enkele van de buitengewone vruchten voortgebracht die door de pausen Joannes XXIII en Paulus VI aangekondigd waren. In januari 1969, amper vier jaar na de afsluiting van het Concilie, kon abbé de Nantes schrijven : *« Zij hebben zich vergist in hun aankondiging van een lente voor de Kerk, een buitengewone renaissance die het gevolg zou zijn van haar terugkeer (?) naar het Evangelie en haar opening naar de wereld. Het is het tegenovergestelde dat overduidelijk is : van een malaise naar een echte crisis en van een crisis naar de “ineenstorting van het katholicisme” en de “zelfvernietiging van de Kerk” [wat Paulus VI woordelijk toegaf]. »* Een dergelijk schouwspel is zonder voorgaande in heel haar geschiedenis.

En in plaats van het failliet te erkennen en de tegenovergestelde koers te varen, drukt paus Franciscus het gaspedaal nog wat dieper in met zijn “Synode over de synodaliteit”.

Laten we besluiten met wat abbé de Nantes in 1996 zei toen hij door zijn bisschop, Mgr. Daucourt, op onrechtmatige wijze uit het diocees Troyes verdreven werd : *« Wij geven er de voorkeur aan te sterven eerder dan naar het andere kamp over te lopen of in slaap te doezelen in een of ander afgesloten klooster, maar verstikt door het Concilie en de Paus. Op mijn leeftijd telt nog slechts één zaak : de nederlaag van Satan en de veroordeling van het Tweede Vaticaans Concilie. »*

broeder François van Maria ter Engelen

DE DROOM VAN FRANCISCUS : EEN NACHTMERRIE VOOR DE KERK

BROEDERSCHAP ZONDER GRENZEN

VANAF het moment van zijn uitverkiezing tot Opperherder van de Kerk, op 13 maart 2013, toonde Franciscus zich een paus die het hart van een echte herder bewaard had, iemand die zijn schapen kent, liefheeft en de kunst verstaat tot hen te spreken.

Maar geleidelijk aan werd duidelijk dat Franciscus in werkelijkheid het hart van een slechte herder heeft, die gedreven wordt door een verkeerde, ontregelde liefde voor de kudde die aan zijn verantwoordelijkheid toevertrouwd is. Vooral de schapen die verkeerd bezig zijn, krijgen van hem – tot hun groot genoegen – liefkozingen en aanmoedigen in plaats van stevige en heilzame berispingen. Hij verzekert de hele kudde ervan dat zij mag rekenen op de barmhartigheid van de goede God, zonder echter ooit de voorwaarden daarvoor te formuleren.

Hij gaat zelfs zover dat hij, louter en alleen in naam van zijn persoonlijk prestige, die barmhartigheid uitbreidt tot alle ketters en scheurmakers van de verschillende dissidente christelijke belijdenissen en tenslotte tot de hele wereld. Dat bracht hem op 3 oktober 2020 tot de publicatie van een en-

cycliek zoals er nooit tevoren één verschenen is, *FRATELLI TUTTI*, overigens in de rechtstreekse lijn van het *Document over menselijke broederschap voor de wereldvrede en het samenleven* dat hij, de Plaatsbekleder van Christus, op gelijke voet met imam Ahmed el-Tayeb ondertekende in Abu Dhabi op 4 februari 2019.

Waar het Franciscus om gaat, is de broederlijkheid. De liefde moet iedereen ertoe drijven « *uit zichzelf te treden* » en de cirkels van zijn eigen relaties te doorbreken om « *naar de periferie te gaan* », om voortdurend nieuwe betrekkingen met anderen aan te knopen en zo tenslotte iedereen te verwelkomen, iedereen te beminnen, ieders welzijn te behartigen. Hij houdt met andere woorden een vurig pleidooi voor een universele broederschap, gebaseerd op de waarde en de waardigheid van elke persoon en op een solidariteit die ook moet uitgaan naar de zwakste leden van onze maatschappij en van heel de wereld.

Het gevolg van die visie is het alles overheersende medelijden van de paus met de migranten, dat hem elke voorzichtigheid en politieke wijsheid doet verliezen. Die compassie deed hem zijn eerste reis maken naar het eiland Lampedusa (8 juli

Paus Franciscus op de Wereldjongerendagen in Lissabon, 6 augustus 2023 : « Todos ! Todos ! Todos ! »

2013) en inspireerde hem tot de dwaasheid om naar het eiland Lesbos te trekken (16 april 2016), vanwaar hij in zijn vliegtuig twaalf migranten, allemaal moslims, mee naar Rome nam.

Wat onze paus doet, vloeit gewoon voort uit de conciliaire documenten *NOSTRA AETATE*, *DIGNITATIS HUMANA* en *GAUDIUM ET SPES*: de prachtige broederlijke naastenliefde van de Kerk wordt losgekoppeld van haar inspiratiebron – Jezus Christus en zijn Kruis – en afgeleid van haar doel – de bekering en redding van de arme zondaars door het Middelaarschap van het Onbevleete Hart van Maria – om er een louter seculiere en maçonnieke wereldwijde broederschap van te maken. De Kerk staat enkel ten dienste van dat ideaal, in zoverre er van haar nog sprake is.

Het project van wereldwijde broederschap waarin Franciscus de Kerk mee opneemt als niet meer dan een onderdeel, komt er op neer dat het mystieke Lichaam van Christus onderworpen wordt aan de Wereld. De paus wil geen onderscheid meer maken tussen wat *in* de Kerk is en wat *erbuiten*. Niets zal hem tegenhouden om die droom van universele broederlijkheid achterna te lopen, zoals hij het trouwens zonder omwegen uitgelegd heeft in de apostolische exhortatie *EVANGELII GAUDIUM* van 24 november 2013.

EEN GEPROGRAMMEERDE Vernietiging VAN DE KERK

Het eerste hoofdstuk van die exhortatie is gewijd aan de noodzakelijke « *hervorming van de Kerk die op missie is* », aan de « *missionaire omvorming van de Kerk* », waarbij trouwens verwezen wordt naar de « *permanente hervorming* » van de Kerk die door Vaticanum II en Paulus VI in gang gezet werd. De H. Vader laat alle “kerkelijke structuren” de revue passeren met de bedoeling ze aan te sporen « *zichzelf te hervormen* », en in de eerste plaats de diocesane Kerk.

« *De bisschop moet de missionaire gemeenschap altijd bevorderen in zijn diocesane Kerk en daarbij het ideaal van de eerste christelijke gemeenschappen nastreven, waar de gelovigen één van hart en één van ziel waren. Daarom zal hij soms vooropgaan om de weg te wijzen en de hoop van het volk te ondersteunen, dan weer zal hij eenvoudigweg te midden van de zijnen staan met zijn eenvoudige en barmhartige nabijheid en in enkele omstandigheden zal hij achter zijn volk aan moeten lopen om hen te helpen die achter zijn gebleven en – vooral – omdat de kudde zelf een eigen speurzin heeft om nieuwe wegen te vinden. In zijn zending om een dynamische, open en missionaire gemeenschap te bevorderen zal hij het rijpen van organen van deelname, voorgesteld door het Wetboek van Canoniek Recht, en andere vormen van pastorale dialoog moeten begunstigen en zoeken, vanuit het verlangen naar allen en*

niet slechts naar enkelen te luisteren die altijd bereid zijn hem complimenten te maken. Maar het doel van deze processen van deelname zal niet hoofdzakelijk de kerkelijke organisatie zijn, maar de missionaire droom allen te bereiken » (nr. 31).

Op het eerste gezicht is er niets méér evangelisch dan dit beeld van een bisschop die als een herder vóór zijn kudde uitgaat, er midden in loopt of zelfs achteraan om hen die moeite hebben om te volgen vooruit te helpen. In werkelijkheid is er echter niets méér revolutionair dan deze woorden. Want hoe kan het dat een bisschop in bepaalde omstandigheden “achteraan” moet blijven « *omdat de kudde zelf een eigen speurzin heeft om nieuwe wegen te vinden* »? Wat betekent dat?

De verklaring volgt in nr. 119 van *EVANGELII GAUDIUM*: « *In alle gedoopten, van de eerste tot de laatste, is de heiligende kracht van de Geest, die tot evangeliseren aanzet, werkzaam. Het Volk van God is heilig op grond van deze zalving, die het onfeilbaar “in credendo” maakt. Dit betekent dat het, wanneer het gelooft, niet dwaalt, ook als het de woorden niet vindt om zijn geloof uit te drukken. De Geest leidt het in de waarheid en voert het naar het heil. Als deel van zijn mysterie van liefde voor de mensheid begiftigt God het geheel van de gelovigen met een instinct van het geloof – de “sensus fidei” – die hen helpt te onderscheiden wat werkelijk van God komt. De tegenwoordigheid van de Geest verleent de christenen een zekere verwantschap met de goddelijke werkelijkheden en een wijsheid die het hun mogelijk maakt deze intuïtief te begrijpen, hoewel zij niet beschikken over de geschikte instrumenten om ze precies tot uitdrukking te brengen.* »

Aan zo’n voorstelling van zaken is niets katholiek meer: een heilig “volk van God” dat volmaakt en onfeilbaar is en dat begiftigd is met een aangeboren en collectief geloofsinstinct, rechtstreeks geschonken door de H. Geest, zonder de noodzakelijke leiding van de kerkelijke hiërarchie en buiten de perfect gedefinieerde grenzen van het leergezag... Neen, dat stemt helemaal niet overeen met wat de traditionele betekenis is van de “sensus fidei”: “de zin voor het geloof” van de gelovigen is hun bovennatuurlijke bereidheid om de waarheden van de godsdienst te aanvaarden en hun bekwaamheid om zich te enthousiasmeren wanneer een lid van de onderwijzende Kerk hen die waarheden uitlegt.

EVANGELISEREN ZONDER DE KERK

De paus wil dat het “Volk Gods” het Evangelie verkondigt, maar het is een verminkte Blijde Boodschap: geen woord over de oproep tot bekering, tot boetedoening, tot het ontvangen van de sacramenten om Jezus na te volgen... tot aan het Kruis, om tenslotte de Hemel te verdienen en te ontsnappen aan de hel. Niets van dat alles in

de exhortatie. En het strafste is dat deze prachtige en ideale evangelisatie waartoe wij allemaal worden opgeroepen – ongeacht onze staat van genade trouwens – blijkbaar moet gebeuren zonder dat er sprake is van de hiërarchie. Er wordt geen enkele melding gemaakt van religieuzen, priesters, bisschoppen of welke kerkelijke instelling ook.

Het gaat met andere woorden om **een evangelisatie zonder de Kerk**. Vijftig jaar geleden (!) voorspelde abbé de Nantes het al : « *Het gaat om een Blijde Boodschap, een boodschap van bevrijding, vreugde en hoop die aan alle mensen moet verkondigd worden opdat hun leven zou slagen... Iedereen bouwt zijn eigen Kerk of gemeenschap zonder dat iemand nog stilstaat bij de noodzaak van de Ene Kerk als bemiddelaarster tussen God en de mensen. Er is geen leergezag meer nodig, geen eredienst, geen kerkelijk bestuur. De instellingen zijn voorbijgestreefd* » (CRC nr. 52 van januari 1972).

Bijgevolg beveelt de H. Vader aan dat er meer plaats in de diocesane Kerken moet ingeruimd worden voor de leken, « *die eenvoudigweg de immense meerderheid van het volk van God uitmaken* », en meer in het bijzonder voor de vrouwen : zij moeten « *zich kunnen uitdrukken en handelen* ». Dit betekent dat een « *buitensporig klerikalisme* » dient bestreden te worden (cf. nrs. 102-104). Zo begrijpen we waarom Franciscus zo fel tekeer gaat tegen het klerikalisme, dat hij beschouwt als het voornaamste kwaad waaraan de Kerk tegenwoordig lijdt. Hij wijdt er de ontelbare schandalen aan die haar bekladden (en die door de media uitgebreid in de kijker gezet worden). Die schandalen zijn volgens de paus het gevolg van een ongebreideld klerikalisme, waarvoor een “synodale Kerk” de remedie zou zijn.

DE AFSCHAFFING VAN ELKE VORM VAN GEZAG

In een toespraak op 17 oktober 2015, ter gelegenheid van de herdenking van de vijftigste verjaardag van de instelling van bisschoppensynodes, heeft Franciscus op de meest volledige wijze uitgelegd wat hij verstaat onder een synodale Kerk.

Hij herneemt zijn kerngedachte dat « *het Volk Gods heilig is door de zalving van de Geest die het onfeilbaar maakt “in credendo”* », in het geloof. En hij heeft het opnieuw over de *sensus fidei* die volgens hem verhindert dat er « *een te strikte scheiding wordt gemaakt tussen de Ecclesia docens [de onderwijzende Kerk] en de Ecclesia discens [de onderwezen Kerk] : de kudde bezit namelijk ook haar eigen “flair” om de nieuwe wegen te onderscheiden die de Heer voor zijn Kerk opent.* » Zijn besluit is dat « *een synodale Kerk een Kerk is die luistert, in het besef dat luisteren méér is dan horen. Het gaat om een wederzijds luisteren waaruit iedereen iets kan leren. Het gelovige volk, het college van de bisschoppen, de bisschop van Rome [sic] : iedereen moet naar iedereen luisteren ; en allemaal samen naar de H. Geest, de “Geest*

van Waarheid” (Jo 14, 17), om te weten wat Hij aan de Kerken zegt (Ap 2, 7). »

De synodale weg begint dus met het beluisteren van het Volk Gods. Als die weg uiteindelijk eindigt bij het beluisteren van de “bisschop van Rome”, dan is het toch de bisschoppensynode die de centrale plaats bekleedt : « *Daarin wordt heel die dynamiek van luisteren op alle niveaus van het leven van de Kerk gekristalliseerd.* » Maar de bisschoppen mogen niet van bovenaf dicteren, neen, zij moeten luisteren naar het Volk : « *God beluisteren tot op het punt dat zij samen met Hem de kreet van het volk horen ; en het volk beluisteren tot op het punt dat zij er de wil van God in erkennen.* »

Dat komt neer op de installatie van een democratisch regime in de Kerk : het Volk van God is soeverein en bepaalt de wet. Het verwondert dus niet dat de paus het persoonlijke gezag van de bisschoppen in het vizier heeft. Dat wil hij verzwakken door een « *herwaardering* » van de verschillende organen die hen bijstaan [en die door Vaticanum II al in het leven geroepen werden om de bisschoppelijke macht te beperken] : de bisschopsraad, de diocesane priesterad, het consultorencollege, het kapittel van de kathedraal enz. Bedoeling is dat « *deze organismen verbonden blijven met de “basis” en in hun werking vertrekken van de mensen, van de problemen van elke dag* ». Over alles zal kunnen gediscussieerd worden, ook om stellingen te verdedigen die gewoon ketters zijn of tegengesteld aan de wetten van de Kerk, zoals de zegening van koppels van hetzelfde geslacht.

Wat de H. Vader nastreeft, is **de volledige en grondige liquidatie van elke vorm van gezag in de Kerk**. Een synodale Kerk, geïnspireerd door een ongrijpbare “Geest”, is het tegenovergestelde van een hiërarchische en monarchale Kerk. Het is de voltooiing van het proces dat in 1964 ingezet werd met de aanvaarding van het principe van de “collegialiteit” van de bisschoppen, die hun persoonlijk gezag ongedaan maakte ten voordele van de bisschoppenconferenties. Vandaag belanden we aan bij de “participatie” van alle gedoopten aan het bestuur van de Kerk.

WEG MET DE VERDEDIGERS VAN DE TRADITIE !

Het ordewoord is voortaan « *de conversatie in de Geest* » : praten en luisteren, zonder ophouden. En zal daar dan iets uit voortkomen ? Zeker : « *De Heer is immers de hoeksteen die zal zorgen dat de opgebouwde constructie overeind blijft.* » Sterker nog : vanaf het moment dat het gebed niet vergeten wordt en iedereen met belangstelling en welwillendheid beluisterd wordt, zal de H. Geest – of beter “de Geest” – voor de rest zorgen. « *De Geest, meester van de harmonie, zal helpen om van de kakafonie tot een symfonie te komen.* » Komt een dergelijke onzin werkelijk uit de pen van de Plaatsbekleder van Christus ?

Wat zal in die optiek het lot zijn van het geloof, de leer, de Traditie, de wetten van de Kerk, de katholieke discipline? Die vallen allemaal buiten het toepassingsveld van « *de conversatie in de Geest* », waarin de aanhangers van wat Franciscus het “neopelagianisme” noemt overduidelijk niet welkom zijn: « *zij die zich superieur voelen ten opzichte van de anderen omdat zij vaststaande normen volgen of omdat zij onwankelbaar trouw zijn aan een bepaalde katholieke stijl die typisch is voor het verleden* ». Wie het zou wagen op te merken dat « *men nochtans altijd zo gehandeld heeft* » wordt door de paus categoriek veroordeeld: « *Die uitspraak is een vergif in het leven van de Kerk* » (toespraak van 9 oktober 2021).

Die zienswijze komt er op neer dat zij die, zoals wij, getuigenis willen afleggen aan Onze Heer Jezus Christus door « *onwankelbaar trouw* » te blijven aan het katholieke geloof dat van een goddelijke volmaaktheid is en dat hun onderwezen werd door een Kerk die volgens de H. Vader voltooid verleden tijd is, naar de uitgang verwezen worden: de nieuwe synodale Kerk zal ons aansporen tot zelf-excommunicatie omdat we de ingevingen van de “Geest” ontberen...

Het besluit ligt voor de hand. De synodale hervorming van de Kerk wordt het orgelpunt van een proces dat al lang bezig is: dat van *desacralisering* en *deklerikalisering*. Missie in plaats van de Mis! De leek in plaats van de priester!

De nieuwe “hiërarchie” die op stapel staat en die gevormd wordt door collegiale raden op het niveau van de parochie, het bisdom, het land en de hele wereld, leidt onvermijdelijk tot de doodsteek voor de waarheid van het katholieke geloof. Die waarheid zal niet langer met gezag onderwezen worden door een kerkelijke hiërarchie die als enige geniet van de gaven van de H. Geest om een dergelijke functie te vervullen. Alle punten van de katholieke leer en de discipline van de Kerk komen voortaan in aanmerking om democratisch, collegiaal en collectief bediscussieerd te worden op initiatief van een Geest die alleen maar die van Satan kan zijn.

Alles zal in de greep komen van kleine minderheden die erg actief, goed georganiseerd en volledig op elkaar afgestemd zijn. De meest seculaire partijgeest, het compromis, de bezetenheid om te veranderen, de dwaling en uiteindelijk de ketterij zullen het systematisch halen op de deugd, de geest van offervaardigheid en boete, de Waarheid, de Traditie... en tenslotte op het dogma van het geloof. Een synodale Kerk zal elke vorm van gezag uitvegen en elke duidelijke grens tussen waarheid en leugen; ze zal elke vorm van geloofsgemeenschap vernietigen en een totale verwarring scheppen tussen hen die in de Kerk zijn en hen die erbuiten staan... Kortom, we worden geconfronteerd met de ontbinding en verwoesting van de Kerk, die vandaag opengesteld wordt voor ie-

dereen en morgen geen enkele reden van bestaan meer zal hebben.

WAT MOET ER GEBEUREN ?

Wat is in deze dramatische omstandigheden de oplossing? De Kerk de rug toekeren en ons terugtrekken in een of andere schismatieke kapel? Zeker niet! De Kerk kan enkel gered worden van binnenuit, dat wil zeggen door de actie van een bisschop wanneer de Opperherder in gebreke blijft.

Als er vandaag een bisschop is die tot de overtuiging komt dat een paus die dergelijke plannen koestert een ketter is, dan moet hij kleur bekennen en Franciscus daar openlijk van beschuldigen. « *Want vanaf het moment dat hij in zijn binnenste in opstand komt tegen de paus* », legt abbé de Nantes uit, « *is er sprake van een breuk met het hoofd van de Kerk en als de betrokken bisschop ongelijk heeft, zet hij zijn zielenheil op het spel. Als hij zwijgt, uit schrik of uit respect, maar volhardt in zijn innerlijke opstandigheid, dan verdoemt hij zichzelf geruisloos. Als hij gelijk heeft, dan is het zijn plicht van liefde voor de Kerk om zijn broeders in het episcopaat op de hoogte te brengen. In de twee veronderstellingen moet die bisschop dus spreken* » (CRC nr. 69, juni 1973, p. 11).

« *Het is noodzakelijk dat een bisschop, die ook opvolger van de apostelen is en lid van de onderwijzende Kerk, verklaart dat hij de communio of gemeenschap met de ketterse paus opzegt zolang die laatste niet het bewijs heeft geleverd van zijn trouw aan de opdrachten verbonden aan zijn ambt van Opperherder.* » Maar zal er achteenvijftig jaar na het einde van het Tweede Vaticaans Concilie, zonder dat er heel die periode ook maar enige oppositie is geweest van een lid van de onderwijzende Kerk, nu plots in de Kerk één bisschop opstaan die moedig genoeg is om de strijd van een echte Contrareformatie te voeren? Laten we realistisch zijn: er is op dit ogenblik geen enkele bisschop op wie we daarvoor kunnen rekenen.

Onze enige hoop vandaag is daarom het Onbevleete Hart van Maria, « *hulp van de Kerk en van de christenen* ». Bidden voor de paus, bidden voor zijn bekering, dat is in de eerste plaats de eerherstellende devotie omarmen. Die devotie verwijdt ons niet van onze strijd van Contrareformatie, want het is precies van die godsvrucht dat de paus en vele bisschoppen en priesters niet willen weten – terwijl God het wel wil! Abbé de Nantes was erg onder de indruk van die wil van God, uitgedrukt tijdens de verschijning van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima op 13 juni 1917: « **GOD WIL in de wereld de devotie tot mijn Onbevleete Hart vestigen.** »

Laten we veel bidden voor de ziel van de H. Vader en resoluut de eerherstellende devotie ter harte nemen, want het is door de triomf van het Onbevleete Hart dat de poorten van de hel de Kerk nooit zullen overweldigen.

broeder Bruno van Jezus-Maria

SINT-PATRICK

EN DE KERSTENING VAN IERLAND

Het zijn niet de Kelten die Ierland geschapen hebben : dat is een theorie van Ierse nationalisten uit de 19de eeuw. De grondlegger van Ierland, dat wil zeggen van de bij uitstek katholieke natie die op het eiland vorm gekregen heeft, is de H. Patrick (389-461). Zelden heeft één man zo'n verre-gaande invloed uitgeoefend op de totstandkoming van een land en een beschaving. Het loont daarom zeker de moeite om het leven van de grote missionaris te verhalen, waarbij we ons baseren op het meesterlijke boek van Edith Delamare : *Conquérant de l'Irlande : Saint Patrick* (Mame, 1963).

DE ONTVOERING VAN EEN JONGE BRIT

SINT-PATRICK heeft twee eigen geschriften nagelaten, waarvan de authenticiteit niet in twijfel getrokken wordt ; het belangrijkste ervan is de *BELIJDENIS* (*Confessio*). Verder hebben we twee biografieën die een monnik, Muirchu, en een bisschop, Tirechan, rond 670 opstelden en waarvoor zij bewaard gebleven documenten uit de tijd van Patrick konden gebruiken. Latere levensbeschrijvingen uit de 9de tot de 12de eeuw moesten met grote omzichtigheid benaderd worden omdat het relaas naar de smaak van de tijd aangedikt is met allerlei legenden, waardoor waarheid en fictie nog moeilijk te onderscheiden zijn.

Patrick werd naar eigen zeggen geboren in *Britannia*, dat wil zeggen het door de Romeinen veroverde en geromaniseerde zuiden van Groot-Brittannië. Zijn naam was Patricius – “uit een edele vader geboren” – en hij zag het levenslicht in (waarschijnlijk) 389. Over zijn geboorteplaats tasten we in het duister. Hijzelf spreekt over *Bennaventaberniae*, een naam samengesteld uit een Keltisch deel (*Bennaven* betekent “monding”) en een Latijns deel (*Taberniae* betekent “kruispunt van land- of waterwegen”). Waarschijnlijk ging het dus om een havenstad(je), misschien het door de Romeinen gestichte *Venta Silorum* aan de kust van Wales (vandaag Caerwent) ; maar zekerheid hebben we niet.

Zijn vader was een christelijke diaken, Calpurnius, en zijn moeder Concessa was volgens biograaf Muirchu een vrouw van Frankische afkomst. Calpurnius was bovendien een *decurio* of stadsmagistraat, een ambt dat door keizer Constantijn in 319 erfelijk was gemaakt met de bedoeling het Rijk

een houvast van zich verantwoordelijk voelende notabelen te geven.

Als enige mannelijke erfgenaam werd Patricius in de watten gelegd, met kwalijke gevolgen : in plaats van te studeren glipte hij weg om te

jagen, te vissen en zich in het balspel te bekwamen ! En ook 's avonds kwamen de boeken er niet meer aan te pas, want dan moest hij zich laten masseren en parfumeren in de openbare baden waar hij met zijn kameraden de laatste nieuwtjes uitwisselde. Ook zijn religieuze vorming stelde blijkbaar niet veel voor, want hij schrijft zelf : « *Ik was vijftien jaar en ik geloofde niet in de levende God.* » Over die nonchalante en losbollige jeugd geeft

PAUS CELESTINUS I ZENDT DE H. PATRICK
OP MISSIETOCHT NAAR IERLAND

Mozaïek uit de 19de eeuw in St Mary's Cathedral in Kilkenny. “Hibernia” (letterlijk het “winterse” eiland) is de Latijnse naam die de Romeinen aan het nooit door hen veroverde eiland gaven.

hij achteraf toe : « *Vandaag schaam ik me en ik ben bang dat mijn onbekwaamheid aan het licht komt : ik heb niet gestudeerd.* »

De jeugd van Patricius verliep in peis en vree, want Britannia genoot in die tijd van de *Pax Romana*. Maar het was de stilte voor de storm. Helemaal in het oosten van het *Imperium* naderden de gevreesde Hunnen de Donau en dreven de Germaanse volksstammen voor zich uit, het Romeinse Rijk in, met alle chaotische verwickelingen die daar het gevolg van waren. Onze toekomstige heilige moet een jaar of zestien geweest zijn toen de Saksen een eerste (mislukte) raid op Britannia ondernamen en de provinciale overheid Rome dringend om versterking vroeg.

Op hetzelfde moment kwam ook gevaar opzetten vanuit het westen : de *Scoti*, de Keltische heidenen die Ierland bevolkten, staken de Ierse Zee over en begonnen aan bloedige plundertochten. Huizen werden in brand gestoken, de inwoners vermoord of in slavernij weggevoerd. Het was tijdens een

van hun razzia's dat Patricius gevangen genomen werd en als slaaf over de zee werd meegenomen naar het angstaanjagende *Hibernia*, het onbekende eiland buiten de Romeinse wereld dat nu Ierland heet en dat de bewoners zelf Éire noemden.

Een druïde uit het woeste Connacht, Miliucc mac Cuboin, kocht Patricius op de slavenmarkt. Ongetwijfeld heeft de getrainde blik van de druïde onder de lompen, het vuil en de ketenen het adellijke voorkomen bespeurd van een jongeman die niet in slavernij geboren was. Miliucc had er genoeg in om Rome te vernederen in zijn patri-ciërs... En zo braken voor de zoon van magistraat Calpurnius vreselijke jaren aan.

DE KELTISCHE "BESCHAVING"

Het Ierse nationalisme van de 19de eeuw heeft de Keltische voorouders verheerlijkt om de eigenheid van ras en beschaving te onderstrepen. In navolging van de Franse rationalist Ernest Renan beweren veel schrijvers dat het christendom in Ierland een vruchtbaar terrein van natuurlijke deugdzaamheid aangetroffen heeft, waarop het haast probleemloos kon opbloeien. Niets is minder waar. De heidense Kelten waren allesbehalve een voorbeeld van "beschaving": alle auteurs uit de Romeinse tijd drukken hun afschuw uit over de barbaarsheid van de autochtone bewoners van de Keltische wereld.

Om de goden te ondervragen, raadpleegden de Grieken en de Romeinen de ingewanden van vogels. De Kelten gingen op zoek in menselijke ingewanden. Diodorus van Sicilië beschrijft deze ceremonie als volgt: « Als de priesters de offers consulteren in verband met een of andere belangrijke gebeurtenis, hebben ze een vreemde en onvoorstelbare gewoonte: ze offeren een man door een mes onder zijn middenrif te steken. Ze voorspellen dan de toekomst door te kijken naar de manier waarop het slachtoffer valt, zijn stuiptrekkingen en hoe het bloed vloeit. » Plinius, Strabo en Diodorus beschuldigen de Kelten van kannibalisme. Ammianus Marcellinus noteert dat hun dorst naar bloed zo groot is dat zij in hun moordpartijen alle zin voor maat verliezen.

Overdrijven deze auteurs? De historicus Tacitus beschrijft wat hij met eigen ogen gezien heeft toen hij zich in het jaar 60 samen met het Romeinse leger vóór het eiland Mona (Anglesey in Wales) bevond dat bezet was door Scoti. « Tussen de krijgers door liepen onophoudelijk vrouwen rond die leken op furiën; ze hadden rouwkleren aan, hun haar was in de war en ze droegen toortsen. Rond hun leger stonden druïden die hun handen omhoog geheven hielden en verschrikkelijke verwensingen uitbraakten. [Na de veldslag] vernietigden de onzen de bossen die gewijd waren aan hun vreselijk bijgeloof, want zij (de Kelten) beschouwen het als een godsdienstige daad om het bloed van hun gevangenen over de altaren uit te smeren en de goden te raadplegen in menselijke ingewanden. »

Het gemeenschappelijke kenmerk van heel het Keltische ras is volgens Strabo dat het « gemak-

kelijk in woede ontsteekt, altijd klaar staat voor de strijd en verzot is op oorlog ». Ierland was zo verzot op oorlog voeren dat het zichzelf geleidelijk aan het uitroeien was. Archeologen hebben berekend dat het eiland in het begin van onze tijdrekening vijf miljoen inwoners moet geteld hebben; toen de Anglo-Normandiërs er in de 12de eeuw ontscheepten, telde Éire nog slechts één miljoen zielen (cf. Delamare p. 58). De verschillende Keltische familieclans, geleid door "koningen" – tweehonderd in het totaal – voerden van generatie tot generatie vendetta's waarbij het er op aankwam de anderen uit te moorden of tot slaaf te maken. En wat dan met de *Ard Rí*, de "High King" die regeerde van op de heuvel van Tara? Vóór de tijd van de Vikingaanvallen in de 9de eeuw was de macht van deze opperkoningen eerder beperkt en plaatselijk; hoogstens konden zij militaire hulp of oorlogsbuit afdwingen van cliënt-"koningen". Al de rest is Keltische legende.

De ware macht was in handen van de *Druï*, wat "zieners" betekent. Hun gezag ontleenden zij aan hun kennis van natuurkrachten en astrologie, maar vooral aan hun aanspraak dat zij de spreekbuis van het goddelijke waren. Zij kozen de koningen en hadden in elk overleg altijd het eerste en het laatste woord. Wat voor alle heidense "priesters" in de pre-christelijke culturen geldt, was ook van toepassing op de druïden: zij waren werktuigen van Satan en konden spectaculaire toverkunsten verrichten, waardoor zij het hele volk terroriseerden en onder de knoet hielden. Het populaire beeld van de sympathieke grijsaards die in de eikenbomen met een sikkeltak afsnijden, moet naar het rijk van de fantasie verwezen worden!

UIT DIEPTEN VAN ELLENDE...

Aan die harde meesters moet Patricius voortaan gehoorzamen. Miliucc, de druïde van wie hij de slaaf is, draagt hem op een kudde varkens te hoeden, zonder zich verder om zijn lot te bekommeren. « *Ik leed onder de honger en de naaktheid, elke dag opnieuw.* » Hij moet ook afgezien hebben van de clangenoten van de machtige druïde en van alle horigen die zich ophielden in de hutten binnen de grote cirkelvormige omheining, waar armoede, smerigheid en promiscuïteit heersten. Voor iemand die zo'n verfiende opvoeding genoten heeft, is het een zware beproeving.

Op een nacht ontsteken de druïden een groot vuur in de vlakte van Magh Slécht (op de grens tussen Connacht en Ulster), waar zich twaalf sinistere menhirs verheffen rondom een dertiende, met goud behangen staande steen die Cromm Cruaich, de vruchtbaarheidsgod, voorstelt. Om een goede oogst en melk in overvloed af te smeken werpen de *Druï* het ene kind na het andere in de vlammen. Patricius kijkt van op een afstand toe en is ontzet. « *De Ieren vereren van oudsher afgoden en afschuwelijke voorwerpen. Zij hebben nooit enig begrip van God gehad* », tekent hij later op.

En hijzelf, de zoon van een diaken? « *Wij wer-*

Op het einde van de keizertijd was Romeins Britannia opgedeeld in vier provincies. De noordgrens werd gevormd door de muur van Hadrianus. Slechts korte tijd probeerde Rome de dreiging die van Caledonia (Schotland) uitging het hoofd te bieden door de constructie van een nog meer noordelijk gelegen wal, de muur van Antoninus Pius, die echter al na acht jaar werd opgegeven. Patricius, zoon van Calpurnius en Concessa, werd rond 389 geboren in een havenstad(je) aan de westkust.

den gestraft zoals we verdienden, want we hadden ons verwijderd van God. We onderhielden zijn voorschriften niet en luisterden niet naar de priesters die ons onderrichtten over ons heil. [...] Zo bleef ik in de dood en het ongeloof tot ik voldoende gestraft en vernederd was. » In de miserie komt de jonge varkenshoeder tot inkeer: *« Te midden van de heidenen herinnerde ik mij mijn fouten en met heel mijn hart keerde ik mij tot Hem. »* Hij begint te bidden. *« De Heer mijn God wierp een blik op mijn nederigheid. Hij kreeg medelijden met mijn jeugd en onwetendheid, Hij sterkte en troostte mij zoals een vader met zijn kind doet. »*

De eigen zoon van Miliucc raakt geïntrigeerd over wat hij hoort vertellen over de varkenshoeder: dat "Catrick" – zo noemt men hem, want de *p* en de *s* krijgen de Kelten niet uitgesproken – in weer en wind midden in de nacht een tijd verdwijnt naar het nabijgelegen woud van Focclut. Hij volgt hem en bij het ochtendgloren ontdekt hij de slaaf die zijn armen in kruisvorm uitgestrekt houdt en het hoofd naar de hemel gericht. *« Bid jij tot de zon ? »* klinkt het nieuwsgierig. Eerst is de toekomstige apostel bang: hij weet dat hij geseling met ijzeren roeden en de brandstapel riskeert.

Maar hij vermant zich en zegt: *« De zon die je daar ziet, komt elke dag op het bevel van mijn God op. »* De volgende dagen blijft Miliuccs zoon hem met vragen bestoken: *« Welke god aanbid jij ? »* Daarop wordt voor de eerste keer op Ierse bodem de Naam uitgesproken die boven alle namen verheven is: *« Ik aanbid de ware zon, Christus. »*

Op een keer ligt hij te sluimeren in het woud van Focclut wanneer plots een stem weerklinkt: *« Patricius ! »* Verbaasd richt hij zich op. Wie is op deze heidense plek in staat om die zoete Latijnse naam uit te spreken? Opnieuw hoort hij de mysterieuze stem: *« Patricius, binnenkort zal je terugkeren naar je vaderland. »*

DOORHEEN EEN LEEGGEBOED LAND

Korte tijd later laat de geheimzinnige stem zich terug horen: *« Je schip ligt klaar. »* Voor Patricius is het nu een uitgemaakte zaak dat hij na zes jaar slavernij zal vluchten. Menselijk gesproken is dat pure dwaasheid: het is hartje winter en het is een slaaf nog nooit gelukt om uit de greep van de druïden te ontsnappen. Maar Patricius bereidt zich zorgvuldig voor door geduldig mondvorraad te verzamelen op een geheime plaats. Bovendien heeft hij een grenzeloos vertrouwen in God. *« De zee was niet vlakbij, misschien tweehonderdduizend passen. Ik was nog nooit die kant uitgegaan en ik kende er niemand. Maar ik ging op weg, door de kracht van God die me de goede richting uitstuurde tot ik bij dat schip aankwam. »* Na enig aandringen neemt men hem aan boord en drie dagen later doemt de kust van Gallië op. Hij is gered.

De meeste historici zijn het erover eens dat Patricius aan land gegaan is in Bordeaux. Maar het schouwspel dat hem daar wacht, is ontmoedigend: uitgebrande boten in de haven, lege kaden en verwoeste huizen. We schrijven 411. Vijf jaar eerder is de Romeinse *limes* bij Mainz gevallen en zijn Boergonden, Alemannen, Vandalen en Herulen de Rijn overgestoken. Gallië is ten prooi aan het geweld van de Germaanse barbaren.

Samen met de heidense bemanning van het schip dat hem naar Gallië gebracht heeft, gaat onze toekomstige apostel op tocht door het leeggeboede land – hij gebruikt de term *solitudo*, "woestenis" – op zoek naar een veilig onderkomen. *« Wij dwaalden door de woestenis gedurende 28 dagen en de nacht dat we bij mensen aankwamen, hadden we werkelijk geen levensmiddelen meer. »* Die mensen zijn de bewoners van een klein eiland in de Middellandse Zee, vlak tegenover Cannes: het *Île Saint-Honorat*. De vreemde invallers hebben het links laten liggen. *« Ik heb God als gids gehad tijdens mijn reis door Gallië tot aan de eilanden van de Tyrreense Zee »* (zo werd dat deel van de zee toen genoemd).

De H. Honoratus, die als kluizenaar naar dit eiland getrokken was, vangt er allerlei vluchtelingen op. Ook het gezelschap waarvan Patricius deel uitmaakt, krijgt een onderkomen. Omdat Honoratus niet wil weten van ledigheid zet hij iedereen aan het werk.

De nieuwkomers krijgen les van enkele intellectuelen die vroeger al op het *Île Saint-Honorat* hun toevlucht hebben gezocht, onder meer de H. Vincentius van Lérins. Dankzij hem leert Patricius niet alleen opnieuw Latijn, maar krijgt hij ook grondig onderricht in de christelijke godsdienst. Hij verblijft verschillende jaren op deze plek die een oase van vrede is.

In de apocalyps waarin de Romeinse wereld ten onder gaat, meer bepaald in Gallië, zijn het de plaatselijke bisschoppen die redden wat er nog te redden is. Zij staan aan het hoofd van de steden en na de doortocht van de barbaren bouwen zij de beschaving weer op zo goed als mogelijk is. Nieuws daarvan dringt door op het eiland van Honoratus. Ongeveer tien jaar nadat hij uit het ouderlijke huis « *geroofd was en gedwongen tot een bestaan van tranen* » neemt Patricius afscheid van de heilige aan wie hij zoveel te danken heeft. Hij wil op zoek gaan naar zijn ouders in Britannia. En wonder boven wonder, hij vindt hen gezond en wel terug en het ouderlijke huis blijkt nog overeind te staan. Verdere details over de odyssee van onze heilige door Gallië en naar zijn heimat geeft de *Confessio* niet. We kunnen ons de verbazing en het geluk van Calpurnius en Concessa voorstellen wanneer zij hun dood gewaande zoon, die nu een jaar of 26 is, weer aan hun hart kunnen drukken.

DE STEM VAN IERLAND

In een droom – maar was het slechts een droom? – brengt een raadselachtige man Patricius een pak brieven. Hij opent er een die begint met de woorden: « *De stem van Ierland...* ». Op hetzelfde moment hoort hij klaaglijke stemmen die uit het woud van Focclut lijken te komen: « *O heilig kind, kom terug in ons midden leven...* » Tijdens andere nachten zijn het zelfs de ongeborn Ierse kinderen in de moederschoot die hem smeken naar hen toe te komen om hen te redden van het ellendige bestaan dat hen wacht.

Eerst denkt hij dat hij hallucineert en misschien zelfs gek aan het worden is. Hij denkt na en bidt. Is het God die hem op die manier roept tot het apostolaat in het afschuwelijke Hibernia waaraan hij zoveel vreselijke herinneringen overhoudt? Maar kan hij anderzijds als christen de zielen in de steek laten die hij midden in de nacht hoort weeklagen? « *Wie ben ik, Heer, dat Gij uw ogen op mij richt? Wat is mijn roeping?* » Hij begrijpt niet dat hij, « *een zondaar en een onwetende* », zou uitgekozen zijn « *om zo'n vroom en schitterend werk te verrichten* ». Tenslotte spreekt Jezus zonder omwegen tot hem: « *Ik ben degene die zijn leven voor jou heeft gegeven.* » Van dat ogenblik af aarzelt Patricius niet meer. Hij neemt afscheid van zijn ouders en vertrekt opnieuw naar Gallië, want hij wil zich grondig voorbereiden op zijn levenstaak.

Zijn eerste halte is Marmoutier (*Martini monasterium*) aan de voet van de Vogezen. In die abdij bestudeert hij de bekeringsmethode van Sint-Martinus, de grote apostel van Gallië. De soldaat Martinus ging op militaire wijze te werk: een stuk land ver-

overen (lees: kerstenen), ter plaatse een regiment achterlaten (lees: een priester en enkele onderlegde monniken), verder vooruit trekken en regelmatig terugkeren om te controleren en waar nodig bij te sturen. Patrick prent het in zijn geheugen.

Vervolgens trekt hij naar Auxerre, waar bisschop Amator iets unieks heeft gesticht: een seminarie *avant la lettre*, het enige dat op dat ogenblik bestaat. Na een degelijke opleiding wordt hij door de heilige bisschop tot priester gewijd. Dat moet gebeurd zijn vóór 418, het sterfjaar van Sint-Amator. Zijn opvolger op de bisschopszetel, Germanus, behandelt de jonge geestelijke met evenveel welwillendheid, maar moet plots op bevel van paus Celestinus naar Britannia vertrekken waar de ketterij van Pelagius woedt (met zijn theorie dat de mens perfect in staat is om zélf zijn heil te verwerven, zonder de genade).

De Opperherder kijkt ook verder dan Britannia: het wordt hoog tijd om werk te maken van de kerstening van Hibernia, het woeste eiland dat nooit de Romeinse beschaving gekend heeft. De H. Germanus, die in Britannia een verbazend succes heeft geboekt tegen de ketters en daardoor een groot aanzien geniet, stelt aan de paus Patrick voor als kandidaat voor een missie naar de Keltische heidenen. De eerste biografen, Muirchu en Tirechan, bevestigen allebei dat Patrick inderdaad naar Ierland wordt gezonden door Celestinus, die de beloftevolle Brit waarschijnlijk ook in Rome eerst tot bisschop heeft gewijd (al kan dat ook door Germanus gebeurd zijn).

Patrick, die de barbaren van Ierland maar al te goed kent, bereidt zich zorgvuldig voor op zijn missie. Hij stelt een gezelschap samen van in het totaal vierentwintig personen, priesters en monniken, die hij uitkiest op basis van hun kennis, hun ijver voor de zielen en hun doorzettingsvermogen. De Ieren zullen later opmerken dat Ons Heer twaalf apostelen nodig had om de wereld te kerstenen, maar het dubbele aantal voor Ierland alleen!

Op de heuvel van Tara heerst op dat moment als opperkoning Lóegaire mac Neill. Hij beraamt een oorlog tegen vijandige clans die hem geen belasting willen betalen en consulteert de druïden over de mogelijke afloop daarvan. Het antwoord dat zij in menselijke ingewanden vinden verbaast iedereen, want het heeft niets te maken met oorlog voeren. Het is een profetie, die door de monnik Muirchu en de oudste *Vitae* van Sint-Patrick overgeleverd is: « *Over de zee zal een man met kaalgeschoren kruin komen, zijn mantel heeft een opening voor het hoofd en zijn stok een gebogen uiteinde. Hij zal zijn Tafel oprichten in het oosten, daar waar de Zon opgaat, en al de zijnen zullen hem antwoorden: Amen! Amen!* »

OPNIEUW ONDER DE BARBAREN

Biograaf Tirechan vermeldt dat een zekere Palladius de allereerste missionaris van Ierland zou geweest zijn. Zijn kortstondig verblijf zou geëindigd zijn met zijn marteldood. Toch is deze Palladius nooit

De stenen cirkel met menhirs van Drombeg (graafschap Cork) dateert uit de vroege IJzertijd en werd wellicht door de Keltische druïden overgenomen voor hun rituelen (vandaar de naam Druid's Altar). Zo ongeveer moet de offerplaats van Magh Slécht eruit gezien hebben, waar kinderen in het vuur gegooid werden ter ere van Cromm Cruaich.

door Rome onder de martelaren gerekend en veel geleerden twijfelen eraan of hij wel bestaan heeft.

Wat Patrick en zijn volgelingen betreft, zij bereiken in 431 de Ierse oostkust. Een eerste poging om aan land te gaan mislukt, waarop zij noordwaarts varen en uiteindelijk voet aan wal zetten in Ulster, aan de zee-inham van Strangford. Ze trekken door het desolate landschap zonder een levende ziel te ontmoeten. Maar een herder merkt hen op en verwittigt Dichu, heer van deze streek, die met zijn krijgslieden op de indringers afstormt. Hoe loopt de confrontatie af? Met een wolf die in een lam verandert, want Dichu is zo onder de indruk dat hij de missionarissen de toelating geeft om op zijn land een kerk te bouwen: de wieg van het Ierse christendom staat in het huidige dorp Saul in Noord-Ierland.

Toch mogen we ons niet inbeelden dat alles van een leien dakje loopt. Andere clanleiders veroordelen de welwillendheid van Dichu en willen van Sint-Patrick en zijn gezellen af. Een zekere Maccuil zet een sluwe valstrik op. Een van zijn mannen zal zich te bed leggen en koorts veinzen, terwijl een andere Patrick moet opzoeken voor hulp. Wanneer de vreemde indringer zich dan over het bed buigt, moet de "zieke" hem vastgrijpen waarop zijn medeplichtigen

Patrick kunnen neersteken. Muirchu verhaalt wat er gebeurt:

« Maccuil zond dus een van de zijnen naar Patrick: "Iemand van onze clan is ziek", zei deze. "Kom vlug om over hem de magische woorden van jouw godsdienst uit te spreken zodat hij geneest." Patrick ging mee. Hij nam voorzichtig het kleed weg dat over het hoofd van de zieke geslagen was en sloeg een kruis: de man was dood. Maccuil en zijn handlangers waren stomverbaasd. Bevend kwamen zij uit het donker tevoorschijn en bekenden hun boosaardig plan. "Ik kan niet oordelen", zei Patrick, "God zal oordelen. Werp jullie wapens weg en verlaat dit land dat jullie verdrukken. De wind en de golven zullen jullie brengen naar waar de Voorzienigheid het wil." Maccuil antwoordde dat

hij zou gehoorzamen en vroeg wat er met de dode moest gebeuren. "Hij zal leven en zonder pijn verrijzen", zei Patrick. En op hetzelfde moment wekte hij hem opnieuw tot leven. »

Allicht staan we sceptisch tegenover dit mirakel. Dan moeten we echter bedenken dat Patrick onmogelijk kon triomferen op een eiland dat in de machtige greep van Satan was als Christus hem geen bijzondere krachten gaf. Verrichtte Petrus ook geen wonderbare genezingen toen hij en zijn medeapostelen de menselijk gesproken onmogelijke

Op de heuvel van Slane (graafschap Meath) stak Sint-Patrick het paasvuur aan ondanks het verbod van de High King Lóegaire en zijn druïden die op de heuvel van Tara zagen wat er gebeurde. Het was het begin van het einde voor het heidendom en ter herinnering daaraan wordt nog elke paasnacht een vuur ontstoken bij het beeld van de heilige op deze Hill of Slane.

opdracht kregen om het Evangelie te verkondigen tot aan de uiteinden van de aarde?

VAN ULSTER NAAR MEATH

Patrick en zijn getrouwen trekken steeds verder noordwaarts en bereiken het territorium van de koning van Airgíalla (Oriël), aan wie zij een terrein aan de voet van de heuvel Armagh vragen. Na veel aarzelen willigt het clanhoofd deze wens in. De christenen bakenen een cirkelvormige ruimte af die zij omgeven met een aarden wal: Armagh, de latere hoofdzetel van de katholieke Kerk in Ierland, is gesticht. Langzaam maar zeker volgen er bekeringen, eerst van de leiders, dan van hun ondergeschikten. Omdat de horigen in alles volledig afhankelijk zijn van de machthebbers, gaat de kerstening vaak snel. Zoals de H. Alfonsus van Liguori later zal opmerken: « Als ik er in slaag om een koning te winnen, zal ik meer gedaan hebben voor de zaak van God dan wanneer ik honderden of duizenden missies gepreikt had. »

Tirechan vermeldt een bijzonderheid: « Alvorens te vertrekken gaf Patrick de bekeerlingen of hun herders een *elementa* of *abgitorium* in handen. » In een latere *Vita* lezen we: « Patrick schreef eigenhandig tenminste 365 *abgitoria*. » Volgens sommigen ging het om een samenvatting van de christelijke leer, een soort catechismus waarvan onze heilige het voorbeeld zou aangetroffen hebben op het eiland van de H. Honoratus. Maar konden de neofieten lezen? De Ierse druïden gebruikten vrijwel zeker een alfabet – van hun Gallische tegenhangers schrijft Caesar dat zij in “Griekse letters” schreven – maar die kennis hielden zij hoogstwaarschijnlijk geheim. Daarom vermoeden andere geleerden dat de *abgitoria* van Patrick beknopte woordenlijstjes waren waarmee hij de nieuwe christenen wou bevrijden uit de tirannie van hun religieuze meesters.

Volgens de traditie zou de grote apostel veertien jaar doorgebracht hebben met de evangelisatie van Ulster. Hij bereikte er opmerkelijke resultaten. Rond 445 richt de nu 56-jarige Patrick zijn blik op het gebied van Midé (Meath), het “rijk van het midden”, dat onderworpen is aan de reeds vernoemde koning Lóegaire mac Neill. Met vijftien van zijn gezellen – de anderen waken over de stichtingen in het noorden – zet Patrick zich bij het begin van het voorjaar op weg.

Het is de avond van Stille Zaterdag. Op de heuvel van Slane, in vogelvlucht zo’n 14 km van de heuvel van Tara waar Lóegaire zijn machtsbasis heeft, ontsteekt de heilige het paasvuur. Terwijl

Op de heuvel van Tara, het symbool zelf van het Keltische heidendom, staat een beeld van Sint-Patrick die een klavertje-drie omhoog houdt: zo probeerde hij de bewoners van Ierland vatbaar te maken voor het mysterie van de H. Drie-eenheid.

de vlammen omhoog schieten, spreekt Patrick in deze trant: « O God, die door uw Zoon, de ware hoeksteen, aan de gelovigen het vuur van uw stralend licht hebt gebracht, zegen deze vlam die schittert in de duisternis. Mochten overal waar men dit gewijde vuur heen brengt de boosheid en de listen van de duivel bezworen worden, om plaats te maken voor de macht van uw Majesteit. Door Christus onze Heer... »

Dan klinkt plots het donderende geluid van naderende strijdswagens. Ze houden op een afstand halt en achttien mannen komen met getrokken zwaarden op de christenen af. Muirchu legt uit wat er aan de hand is: vanaf Tara hadden de heidense machthebbers het vuur zien oplichten, terwijl het net die nacht aan eender wie verboden was een vuur te ontsteken; het was het feest van Beltane, de terugkeer van de lente, waarop alleen de druïden vuur mochten maken dat vervolgens aan alle familiehoofden doorgegeven werd (Caesar beschrijft als ooggetuige een gelijkaardig ritueel in Gallië). De druïden hadden Lóegaire gewaarschuwd aangaande het initiatief van Patrick: « Als dit vuur niet wordt gedoofd, zal het op dit eiland nooit meer uitgaan! »

Maar zoals de tempelwachters die Jezus in de Hof van Olijven moesten arresteren plots terugdeinsden en op de grond vielen (cf. Jo 18, 6), zo vervult de aanblik van de man Gods de krijgers van Lóegaire met paniek. Patrick slaat hen met verblinding zodat ze op elkaar inhakken en tenslotte halsoverkop de vlucht nemen. Het paasvuur wordt niet gedoofd...

HET KLAVERTJE-DRIE VAN TARA

De *BELIJDENIS* van Sint-Patrick verhaalt geen enkel mirakel, in tegenstelling tot de eerste biografen die beschrijven hoe de heilige het in een echt godsoordeel opneemt tegen de druïden van Tara. Ondanks hun verbluffende magie moeten zij het finaal tegen de apostel afleggen. In zijn boek *Les Chrétientés celtiques* (Parijs, 1911) noteert de grote specialist Dom Louis Gougaud: « Het kwam er op aan een bijgelovig volk los te rukken uit de magische krachten van de druïden, die uiteraard konden rekenen op occulte machten en zo een formidabel prestige genoten. De redding van een volk is de opperste wet. Dat daarvoor veel wetten van de natuur moesten wijken, dat geloven wij vast. »

Diep onder de indruk van het optreden van Patrick verlaat koning Lóegaire de heuvel. Daarop keert de heilige zich tot de verzamelde Keltten, die vanuit het hele eiland toegestroomd zijn

om het feest van Beltane te vieren en nu, zegt Muirchu, « *vervuld van vrees* » afwachten wat er gaat gebeuren. « Het was daar », vervolgt de monnik, « in de vlakte van Tara op de zondag van Pasen, dat Patrick aan zijn voeten een klavertje-drie plukte en aan de Scoti het mysterie van de Ene God in drie Personen leerde. » Van de nederige *shamrock* zal Ierland zijn symbool maken.

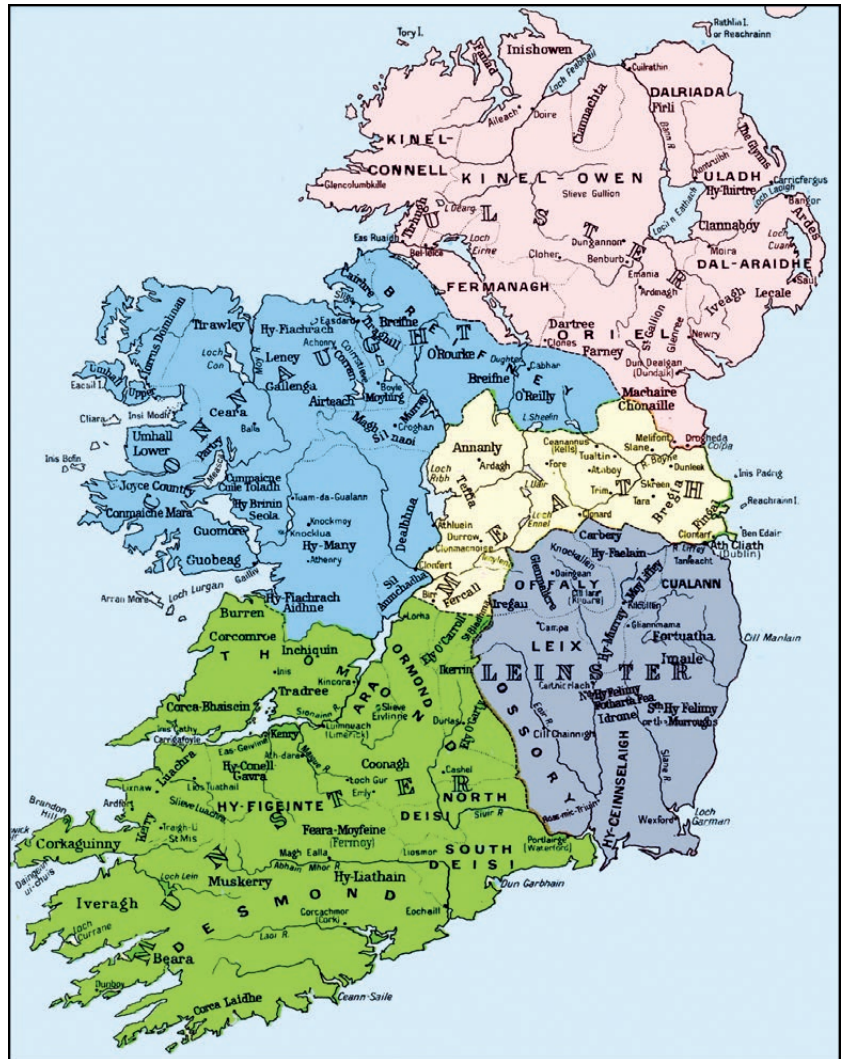
We vernemen ook dat Patrick de beide dochters van de koning bekeerde en doopte, net als een druïde die tot in het diepst van zijn wezen geraakt was door de persoon en het optreden van de apostel: Erc mac Dega. « *Hij geloofde en men schoor zijn hoofd* », schrijft Tirechan. Patrick wijdde hem tot de eerste bisschop van Slane en later zou hij het zuid-westen van Ierland kerstenen. Zijn bekering zette de andere druïden er echter toe aan om de ondergang van het jonge christendom te beramen: « *Als je toelaat dat hun leer zich verspreidt* », zeiden ze tot Lóeghaire, « *zal je geen enkel gezag meer hebben over het volk.* »

De koning, een gewillig werktuig in de handen van de *Druï*, verbant de heilige en zijn gezellen uit zijn gebied. De Voorzienigheid doet Patrick een zekere Enda ontmoeten, de zoon van de koning van Connacht, die er in toestemt de apostelen te ontvangen in zijn vaderland, « *voorbij het woud van Focclut* ».

TERUG NAAR HET WOUD VAN FOCCLUT

Geïntrigeerd gaat Patrick met zijn volgelingen op weg naar het onherbergzame Connacht, de streek waar hij zes jaar slavernij gekend heeft. Bij zijn aankomst in het "verre westen" wordt hij plots overvallen door grote ontmoediging. « *Het was noodzakelijk dat God hem opbeurde door hem de vrucht van zijn inspanningen te tonen* », aldus Tirechan. Patrick laat zijn volgelingen achter en beklimt heel alleen de 750 meters van de Crochan Aigli, de Adelaarsberg in het graafschap Mayo die sindsdien naar de heilige genoemd is.

Alvorens de evangelisatie van het gebied waarvan hij pijnlijke herinneringen bewaart aan te vatten, vast hij op de top gedurende veertig dagen, naar het voorbeeld van de Meester. Op de laatste dag verschijnt boven zijn hoofd een zwerm witte vogels die snel aangroeit. Tirechan: « *God deed hem begrijpen dat die grote witte vogels de zielen waren die door Patrick aan de dood ontrukkt waren. Ze kwamen van overal toegevlogen, uit het zuiden en het noorden, het oosten en het westen.* »

Zijn grote missioneringstocht in het heidense Ierland bracht Sint-Patrick en zijn gezellen eerst naar het met de zee verbonden Loch Cuan in de streek Dal-Araidhe (Ulster), waarna hij een eerste kerk oprichtte in Saul en Armagh stichtte in Oriel. Veertien jaar later ging hij op weg naar Meath, "het rijk van het midden", en daagde op de heuvel van Slane met succes het gezag van de opperkoning van Tara uit. Toen trok hij naar Connacht, waar hij slaaf geweest was, om eens en voor altijd de macht van de druïden te breken.

Hun aantal was zo groot dat het daglicht erdoor verduisterd werd. Toen stond Patrick, vervuld van moed, terug recht en daalde af naar de zijnen. »

De vijand beloert de missionarissen langs alle kanten: wanneer enkelen onder hen door onzichtbare boogschutters geveld worden, besluit Patrick om nog enkel tijdens de nacht voort te marcheren en zich overdag te verbergen. Eindelijk bereiken de overlevenden de plaats van afspraak bij de Shannon, waar Enda en zijn mannen hen opwachten. Bij valavond doemt het woud van Focclut op. Is het gevaar nu geweken? Allerm minst: Rechrad, de hoofddruïde van Connacht, verspert de christenen de weg. Hij heft de armen ten hemel en laat een bliksemschicht vóór hun voeten inslaan.

De mannen van Enda vluchten in paniek en de jongeman zelf trekt bleek van schrik zijn zwaard. « *Laat af* », fluistert Patrick hem toe. Ook de heilige roept nu het vuur uit de hemel, zoals eertijds de profeet Elias deed toen hij met de priesters van Baäl te maken had. Een vuurbol stort zich vanuit

de hoogte op de druïde en verandert hem in een laaiende toorts... Satan delft het onderspit.

Veertig jaar nadat hij zijn slavenbestaan ontvlucht is, staat Patrick opnieuw voor de woonplaats van de druïde Miliucc mac Cuboin. Zijn oude kwelgeest leeft nog en herkent onmiddellijk in de majestueuze eenvoud van de heilige bisschop de jonge aristocraat van vroeger. Patrick stapt op hem toe en haalt een lederen beurs tevoorschijn: « *Hier is het geld terug waarmee je me betaald hebt.* » Zwijgend strekt de druïde zijn hand uit, neemt de beurs aan en verdwijnt weer in zijn woning. Patrick maakt rechtsomkeer. Wanneer hij later op de dag zijn medechristenen en Enda terugvindt, stijgt van de heuvel waarop zich het fort van Miliucc verheft een zwarte rookpluim omhoog: de vernederde druïde heeft huis en hutten in brand laten steken om samen met zijn horigen de vuurdood te sterven.

HET EINDE VAN CROMM CRUAICH

De evangelisatie van Connacht zal niet door Sint-Patrick gebeuren, maar door zijn opvolgers. De heilige ziet het als zijn prioriteit om zijn medeapostelen in veiligheid te brengen in het vreedzamer gestemde Ulster. Maar waar komt plots al dat volk vandaan dat net als zij op weg lijkt naar het noorden? Het is zomerzonnewende: zoals elk jaar hebben de druïden verzamelen geblazen in de vlakte van Magh Slécht om er kinderoffers te brengen ter ere van Cromm Cruaich, de bloeddorstige god van de oogst.

De Voorzienigheid heeft gewild dat Patrick op deze sinistere avond de confrontatie zou aangaan met de demonen die het oude Ierland in hun greep houden. Rondom de kolossale menhir, waarvan de gouden amuletten schitteren in de ondergaande zon, heeft zich een grote massa verzameld: Lóegaire mac Neill en zijn edelen, de barden van de koning, zijn onderdanen – allemaal vervuld van vrees voor de druïden in hun lange gewaden, die geheimzinnig prevelend het vuur van de brandstapel oppoken.

« Plots wijken de omstaanders uiteen voor een man die met hooggeheven bisschopsstaf en vlamme blik recht naar de menhir loopt. Lóeghaire, stomverbaasd, grijpt instinctmatig naar zijn zwaard terwijl hij de druïden aankijkt. Maar het bevel waarop hij wacht, komt niet: de leider van de magiërs heeft onder de werktuigen voor het offerritueel een lang tweesnijdend mes gegrepen. In dit beslissende duel tussen heidendom en christendom is het niet aan de profane heerser om op te treden; de *Druí* zullen zelf de rekeningen vereffenen.

« Maar alvorens de druïde kan toeslaan is Patrick al door de kring van de twaalf menhirs gelopen tot vóór Cromm Cruaich. Met al de kracht die hij bezit, slaat hij met zijn staf op de grote menhir. Het stenen monster begint te wankelen op zijn formidabel fundament, alsof het door een onzichtbare hefboom opgeheven wordt. “Weg, duivel!” roept de heilige. “Keer terug naar de eeu-

wige afgronden waaruit je tevoorschijn gekomen bent!” Kreten van afschuw en doodsangst stijgen op uit de menigte wanneer op hetzelfde moment de aarde openscheurt en de dertien menhirs opgeslokt worden... » (Edith Delamare, *Conquérant de l'Irlande: Saint Patrick*, pp. 170-171).

Is het werkelijk zo gebeurd? We weten het niet, maar zonder de kracht van de Hemel zou Sint-Patrick Ierland niet hebben kunnen bevrijden uit de klauwen van Satan. Feit is dat men vlakbij het stadje Killycluggin, in de vlakte van Magh Slécht, onder de grond een in stukken gebroken en gedecoreerde menhir heeft teruggevonden die zich binnen een cirkel van verzonken staande stenen uit de Bronstijd bevond. Deze enorme, van boven afgeronde steen met een omtrek van bijna 4 meter vertoont nog, zo zegt men, de sporen van de geweldige slag die de heilige toebacht.

* * *

Gedurende de laatste jaren van zijn leven slaagde Sint-Patrick er in om verschillende gebieden in Ierland te kerstenen. In zijn *Confessio* schrijft hij dat hij « *duizenden mensen doopte* » en overal kerken stichtte. Hij wijdde priesters om die te bedienen en de christengemeenschappen leiding te geven. Bijzondere nadruk legt hij op het feit dat hij welgestelde vrouwen bekeerde en vervolgens de sluier oplegde: zo vestigde hij de eerste communauten van vrouwelijke religieuzen in een maatschappij die fel gekant was tegen de maagdelijkheid, want het “verhandelen” van zijn dochters was voor een vader een te winstgevende zaak.

Patrick overleed in Saul, waar hij de eerste kerk op Ierse bodem opgericht had, op 17 maart 461. Deze datum komt voor in de Annalen van Ulster en er is geen enkele reden waarom wij er zouden aan twifelen. In de *Confessio* lezen we nog volgende woorden die we kunnen beschouwen als zijn geestelijk testament of beter nog zijn *Magnificat*:

« *Door toedoen van mijn dienstbetoon heeft de Heer medelijden getoond met duizenden en duizenden zielen. Mijn God heeft niemand anders dan mij voor deze missie aanvaard en Hij heeft me gekozen om een van de minste onder zijn werktuigen te zijn. Tevoren hadden de mensen van dit land geen enkele kennis van God en ze aanbaden tot op vandaag afgoden en onreine dingen. Maar nu zijn zij het volk van de Heer geworden en noemen wij hen kinderen van God. De zonen van de Scoti en de dochters van de koningen zien wij vandaag als monniken en maagden van Christus!* »

Mocht Ierland, dat de afgelopen decennia op zijn beurt ten prooi is gevallen aan de grote geloofsafval, zich herinneren dat het alles te danken heeft aan het labeur en de offers van de heilige bisschop Patrick. Mocht het terug de Weg, de Waarheid en het Leven vinden door zich opnieuw te keren naar Jezus Christus, van wie Patrick de onversaagde heraut was!

redactie KCR

HET EVANGELIE VAN HET ONBEVLEKTE HART VAN MARIA

VOOR OF TEGEN JEZUS CHRISTUS

HET Evangelie is de openbaring en vervulling door Onze Heer Jezus Christus van het Nieuwe en Eeuwige Verbond dat God in de wereld wou instellen: dat de mensen Hem, de ware God, zouden vereren in zijn enige Zoon en door de H. Geest, om de vergeving van hun zonden te verkrijgen en het eeuwige leven. De Joden hebben deze vervulling van hun godsdienst verworpen en zij hebben Christus gekruisigd wegens de hoogmoed, de jaloezie en de haat die hun ingeblazen werden door Satan, hun « vader » (cf. Jo 8).

Wij moeten dit drama goed begrijpen en weten wie er de hoofdrolspelers in waren, om te beseffen hoe het zich vandaag herhaalt.

De menigten in Galilea lieten Jezus in de steek uit lafheid en middelmatigheid. Hem volgen vroeg teveel inspanning, teveel deugd, teveel afstand nemen van de aardse goederen en een leven van zondigheid. De Joden van Jeruzalem hebben evenmin geloofd, omdat zij nog meer verstrikt zaten in de ondeugd: hoogmoed, gierigheid, onzuiverheid.

De Farizeeën hebben vanaf het begin een oordeel over Jezus uitgesproken volgens hun wetenschap van de Wet, die al ontrouw was geworden aan de geopenbaarde Waarheid. « Hij heeft een man genezen op de sabbat, dus is Hij een zondaar! » Blind voor al zijn mirakels en doof voor zijn vermaningen hebben zij uiteindelijk zijn verschrikkelijke vervloekingen verdiend, die hen er echter niet van weerhielden Hem te kruisigen. De hogepriesters vervolgens, en meer in het bijzonder Kajafas, hadden als functie en als plicht Christus te erkennen en in Hem te geloven: daartoe had God hun het nodige inzicht gegeven. Mysterie van ongerechtigheid: ze hebben Hem gehaat, vervolgd en ter dood gebracht, net als zij daarna met zijn volgelingen gedaan hebben.

De leerlingen tenslotte waren vóór de Verrijzenis en Pinksteren weinig talrijk en geloofden min of meer. Maar de meest vurigen onder hen, Sint-Jan en de H. Maria Magdalena, waren de grote troost van de heilige Harten van Jezus en Maria die leden onder de ondankbaarheid en het ongeloof van hun tijdgenoten.

In elk geval heeft iedereen die Onze Heer Jezus Christus gekend heeft een keuze moeten maken: **voor of tegen Hem**. Dat leidde uiteindelijk tot twee mogelijkheden: ofwel luidkeels zijn terdoodveroordeling eisen, ofwel Hem volgen in de vernedering tot op Golgotha.

HET DRAMA HERHAALT ZICH

In onze tijd, die de eindtijd is, krijgt het grote drama van het Evangelie een nieuw aspect. De H. Drie-eenheid heeft voor ons tijdperk iets heel bijzonders gereserveerd: de onthulling van het mysterie van het goddelijke Hart, van het bijzonderste voorwerp van zijn Liefde dat God ons aanbiedt als enige en oneindig beminnelijke weg van redding en heil.

Het gaat om een hernieuwing van het eeuwige Verbond, bezegeld door de H. Maagd die er de Middelaars en Openbaarster van is, vanaf haar verschijning in de Rue du Bac (1830) tot aan haar verschijning in Fatima (1917). Deze hernieuwing komt hierop neer: de tijden zijn uiterst slecht en vele zielen gaan naar de hel, maar « **om ze te redden wil God in de wereld de devotie tot mijn Onbevleete Hart instellen. Aan wie deze devotie omarmt, beloof ik de redding.** » Het gaat om het equivalent van wat Jezus in het Evangelie zegt: het is de Wil van de Vader dat « **eenieder die in zijn enige Zoon gelooft niet verloren gaat, maar het eeuwig leven verwerft.** »

Fatima is het Evangelie dat opnieuw begint, met deze keer als middelpunt het Onbevleete Hart van Maria.

Bij het begin van zijn openbaar leven predikte Jezus in Galilea: « **De tijd is vervuld en het koninkrijk Gods is nabij; bekeert u en gelooft in het Evangelie** » (Mc 1, 15). Hetzelfde geldt voor de *Blijde Boodschap* die in Fatima geschonken wordt in het Onbevleete Hart van Maria: zoals Sint-Jan de Doper de bekering predikte om binnen te gaan in het Rijk Gods, zo spoorde de jonge Lucia dos Santos vanaf de 13de oktober de menigte aan zich te bekeren om het koninkrijk van Maria binnen te gaan: « **Boete! Boete! Onze-Lieve-Vrouw wil dat jullie boete doen!** »

De rechtgeaarde harten, de christelijke zielen – vooral in Portugal – hebben in de verschijningen geloofd, ze hebben de H. Maagd gehoorzaamd en zuster Lucia liefgehad. Net zoals de vissers en boeren van Galilea Onze-Lieve-Heer massaal volgden bij het begin van zijn openbaar leven.

Dat elan, die geestdrift had alle harten moeten raken en heel de Kerk moeten winnen, als het obstakel niet van hogerhand gekomen was. De bisschop van Leiria en de Opperherder in Rome hebben eerst gewacht alvorens geloof te hechten aan de openbaring in heel haar draagwijdte: hun hart was elders. Daarop zijn nieuwe Farizeeën en Schriftgeleerden opgestaan om het getuigenis van zuster Lucia en heel de boodschap van On-

ze-Lieve-Vrouw te verwerpen als “verzinsels” die in tegenspraak waren met hun achtenswaardige theologie. « De boodschap van Fatima is een privé-openbaring ! De toewijding aan het Onbevleete Hart van Maria is een belediging voor God, de enige aan wie men zich kan toewijden ! » Dat is niet veel beter dan Jezus ervan te beschuldigen de Wet te overtreden door op een sabbat een lamme te genezen !

« IK ZAL NIET DIENEN ! »

Daarna heeft de hel al haar krachten ontbonden. De H. Maagd had gevraagd om het derde deel van haar Geheim niet te publiceren vóór 1960. Precies in dat jaar kondigde een perscommuniqué van het Vaticaan de beslissing van Joannes XXIII aan : het “derde Geheim” zou « *nooit* » [sic] bekend gemaakt worden aan de wereld. Wat was dat anders dan een uitdrukkelijke weigering om te gehoorzamen aan de Hemel ? Na het openbare leven van het Onbevleete Hart (1917-1960) begon de Passie ervan.

Op het Tweede Vaticaans Concilie was helemaal geen sprake van « *het omhelzen van de devotie tot het Onbevleete Hart* », maar integendeel van het propageren van de « erediens van de Mens » (Paulus VI). Zoals de Joden eertijds Barabbas verkozen hadden boven Jezus... Het is een verschrikkelijke vaststelling, maar abbé de Nantes aarzde niet : de pausen die geweigerd hebben te gehoorzamen aan de verzoeken van de Hemel en die op het Concilie de ineenstorting van de Kerk in gang gezet hebben, maakten zich schuldig aan een zwaardere zonde dan de hogepriesters die Jezus gedood hebben ! Zij weigerden het heil dat hun werd aangeboden en zijn verantwoordelijk voor ontelbare zielen die op de weg naar de hel gedreven werden.

De katholieke massa's, die door de hiërarchie aangespoord werden tot de constructie van een nieuwe wereld en de verdediging van de menselijke waardigheid, keerden zich snel af van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima. Omdat de ketters door toedoen van het Concilie alle vrijheid gekregen hadden, nam het aantal beledigingen en godslasteringen tegen de Maagd Maria voortdurend toe. Triest hoogtepunt, vergelijkbaar met de Doornenkroning, was het bedrog door Joannes-Paulus II, die schijn-toewijdingen verrichtte en zichzelf voorstelde als de paus van het derde Geheim, de uitverkorene van de H. Maagd, op

het moment zelf dat hij een antichristelijke leer of gnosis uitwerkte die absoluut tegengesteld is aan het katholieke geloof.

Vandaag staan we op Golgotha. Zoals de gekruisigde Jezus lijkt Onze-Lieve-Vrouw van Fatima miskend, misprezen en vernietigd. De Kerk weigert zich in haar dienst te stellen. Precies daarom is de eerherstellende devotie zo belangrijk. Zoals bij Jezus aan het Kruis openbaren het lijden van het Onbevleete Hart en de doornen die er in doordringen ons de donkerte van onze ondankbaarheid, maar ook de Liefde waarmee Zij ons bemint en haar Wil om ons te redden van de vlammen van de hel, op voorwaarde dat wij onze toevlucht tot haar willen nemen.

Op de dag van Pinksteren waren er indertijd drieduizend Joden die het doopsel vroegen omdat de toespraak van Petrus hen “in hun hart trof”. Kan hetzelfde niet gebeuren met ontelbare massa's wanneer de opvolger van Petrus onze tijdgenoten duidelijk maakt hoeveel verdriet onze zonden het Hart van onze hemelse Moeder aandoen ? En hoe wij ons moeten bekeren om haar te troosten en de eeuwige redding te bekomen ?

Maar wat kunnen en moeten wij ondertussen doen ? Geloven, ondanks onze ongelovige generatie, heel ons vertrouwen stellen in onze hemelse Moeder die als enige voor ons Barmhartigheid en Genade kan verkrijgen, haar vereren, liefhebben met heel ons hart, zoals Zij zelf op heldhaftige wijze gedaan heeft toen haar goddelijke Zoon op het kruishout genageld was. « *Het is alles of niets, er bestaat geen tussenweg* », zei zuster Lucia. Onverschilligheid, lafheid en lauwheid duwen de doornen nog dieper in het Onbevleete Hart van Maria.

Op Goede Vrijdag hebben Sint-Jan, de H. Maria Magdalena en de andere heilige vrouwen hun Meester en zijn Moeder moedig gevolgd, te midden van een vijandige menigte die hen haatte. Het is hard, maar het is de mooiste roeping, de roeping ook die de grootste verdienste heeft en die het Hart van Jezus-Maria het meest dierbaar is : geloven, liefhebben, eerherstel doen voor onze broeders, dit Hart dat ons zo bemind heeft troosten. Dat alles overstijgt ons, maar aan Lucia heeft Onze-Lieve-Vrouw gezegd : « *Mijn dochter, lijd je veel ? Wees niet ontmoedigd, ik zal je nooit in de steek laten. Mijn Onbevleete Hart zal je toevlucht zijn en de weg die je tot bij God zal voeren.* »

broeder Bruno van Jezus-Maria

Nederlandstalige uitgave van *Il est Ressuscité ! La Contre-Réforme Catholique au XXIe siècle.*

Stichter : † Abbé Georges de Nantes.

Hoofdredacteur : Broeder Bruno Bonnet-Eymard, Maison Saint-Joseph, F-10260 Saint-Parres-lès-Vaudes.

Verantwoordelijke uitgever : L. Oorts, Heideweg 14, B-2980 Zoersel.

Abonnement voor binnen- en buitenland : € 20. Steunabonnement : vanaf € 25.

IBAN : BE47 0003 3020 5780. BIC : BPOTBEB1.

Internet : <http://nl.crc-resurrection.org/> – E-mail : hij.is.verrezen@gmail.com